

- Effekter på turismen av pandemirestriktioner och inställda evenemang år 2020–2022
- En slutpresentation av undersökningarnas resultat

Destination Kalmar AB och Hans Wessblad, Linnéuniversitetet,
i samarbete med Visit Karlskrona

November 2022

Innehållsförteckning:

Effektmätning av färre och uteblivna evenemang	2
Undersökning 1.....	3
Undersökning 2.....	12
Undersökning 3.....	23
Slutsatser.....	26

Effektmätning av färre och uteblivna evenemang

Här följer en slutpresentation av effektmätningen av uteblivna evenemang under Corona-pandemin år 2020. Då genomfördes inga, eller mycket få evenemang. År 2021 genomfördes vissa evenemang; mest mindre evenemang med kortare planeringshorisont. M a o. få större evenemang med längre planeringshorisont genomfördes den sommaren. Sommaren år 2021 medgav alltså inte en full återgång till en normal, pandemifri och därmed restriktionsfri turism. År 2022 var alla reserestriktioner borta och besöksnäringarna agerade nu utan reserestriktioner och med arrangerade evenemang. Det visade sig att fler evenemang arrangerades denna sommar än innan pandemin.

Coronasmittan kvarstår dock i befolkningen år 2022. Men den bedöms inte längre vara en pandemi eller vara till samhällsskada. Den femstegs-plan som lanserades av regeringen för år 2021 angav en stegvis avveckling av pandemirestriktionerna. Vid sjukdom rekommenderas fortfarande (år 2022) att man stannar hemma liksom att äldre personer uppmanas vara försiktiga (Folkhälsomyndigheten.se).

De deltagande destinationerna i undersökningarna är mellanstora kommuner, från Umeå i norr till Kristianstad i söder. Syftet med undersökningarna åren 2020–22 är att belysa hur resebegränsningarna påverkade destinationerna när inga (eller få) evenemang genomfördes. Under normala omständigheter, när evenemang genomförs som en naturlig del av det normala utbudet på destinationen, uppfattades det vara svårt att härleda vilka volymer av turism som evenemang genererar och vad som är destinationernas egen attraktionskraft. Syftet med undersökningarna var att mäta olika variabler. Variablerna kan ses som nyckeltal för både turism och evenemang. Undersökningarna gjordes dels av besökare till olika destinationer, dels av lokalbefolkningen. Nyckeltalen ska kunna jämföras med värden från framtida normalsomrar när evenemang åter antas skapa reseanledningar. Värdena var tänkta som referenspunkter för att visa hur evenemang påverkar besöksnäringarna.

Konsekvenserna av pandemirestriktionerna varierade för de tretton besöksdestinationerna år 2020. År 2021 deltog tolv destinationer med tecken på återhämtning av besöksnäringarna. Sista året, 2022, deltog åtta destinationer och i stort uppfattas att en återgång till normalläge skett för besöksnäringarna. Med hänsyn taget till antalet respondenter i de två undersökningarna (totalt över 10 000 varje), även med 2022 års undersöknings något begränsade utfall, kan resultaten sägas i stort, gälla generellt för besöksnäringarna.

Initialt skulle effekt- och jämförelsemätningarna genomförs i sex olika dimensioner: besökare, lokalbefolkningen och logististik samt av besöksnäringarna, av evenemangsarrangörer och av kommunalt beslutsfattande. År 2020 gjordes ett försök till mätningar i alla sex dimensioner (m a o. i sex olika undersökningar). Ambitionen var att betrakta som överambitiös för destinationerna och gav ett inte fullgott resultat på grund av stora bortfall av data. År 2021 och år 2022 gjordes mätningarna i de tre bärande undersökningsdimensioner: besökare, lokalbefolkningen och logististik. Tanken var att de ytterligare tre undersökningarna: av besöksnäringarna, av evenemangsarrangörer och av kommunalt beslutsfattande, skulle göra centralt år 2022 av undersökningsledaren. Dock uppstod återigen ett för stort bortfall, nu av kontaktdata för de tre undersökningar. Därav framstod som inte relevant att genomföra dessa tre extra undersökningarna endast på ett begränsat material.

Generellt och initialt handlade undersökningarna om att visa på effekter på frånvaro av evenemang på en destination för att ha jämförelsetal när evenemang åter arrangeras. Den totala undersökningen omfattar därav nu tre primärdimensioner: besökare, medborgare och beläggningsgrad. Resultaten har inrapporterats löpande under somrarna och höstar år 2020 till 2022. På följande sidor presenteras resultaten av de tre undersökningarna utifrån de olika åren och destinationerna.

Kalmar i november år 2022 /hans wessblad

Undersökning 1

En besökarundersökning av uppfattningar och preferenser till destinationen utifrån en enkät fördelade på slumpmässigt valda besökare. Undersökning har skett av reseanledningar, intryck på plats och positiva erfarenheter.

Genomförande

- Insamlingsperioden var juli och augusti år 2020 till 2022.
- Urval: försök till slumpvist urval, till exempel ambitionen att tillfråga var tredje person.
- Svaren infördes direkt in i en web-enkät eller senare av destinationen.

Tabellen nedanstående visar på fördelningen mellan alla respondenter (10 338) per destination, med utländska besökare (dock år 2020 är utländska separatredovisade och ingår inte i tabellen), över de tre åren.

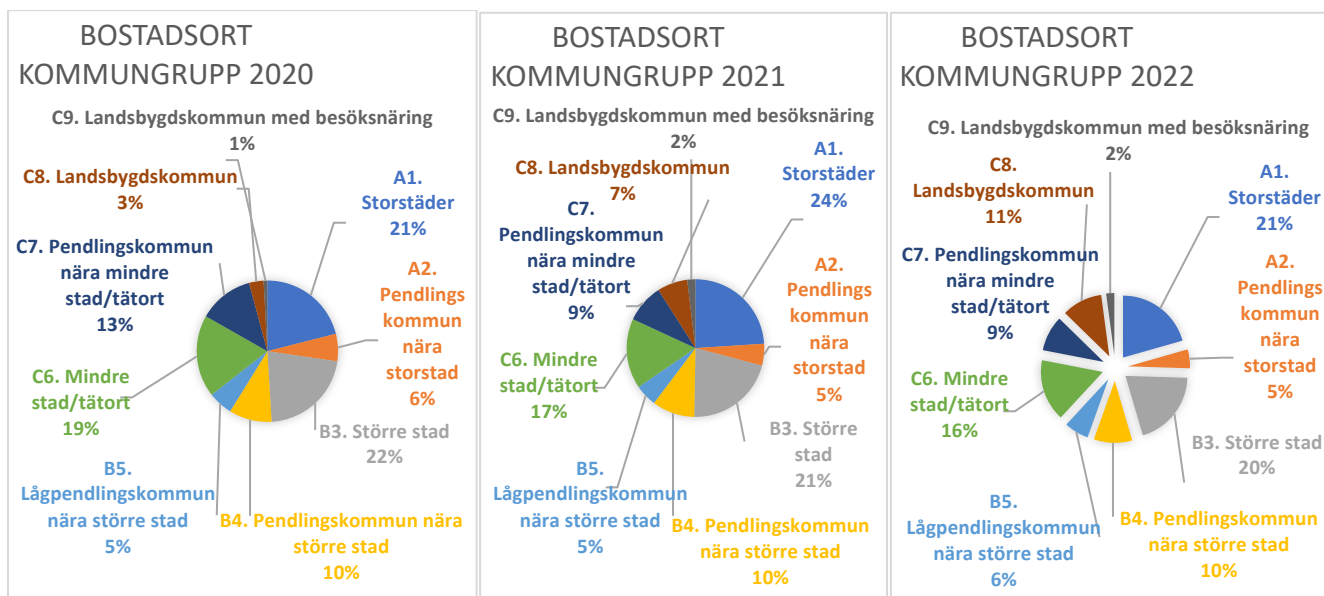
Destination	år 2020	år 2021	år 2022	Destination	år 2020	år 2021	år 2022
Borås	299	301	221	Nyköping	88	35	0
Halmstad	131	306	300	Oskarshamn	497	502	508
Kalmar	437	561	85	Södertälje	200	454	0
Karlskrona	280	390	137	Umeå	282	302	201
Karlstad	305	301	304	Växjö	420	255	533
Kristianstad	489	597	0	Jönköping	463	0	0
Norrköping	54	100	0	S:a	3945	4104	2289

Fråga: Vilken är din bostadsort?

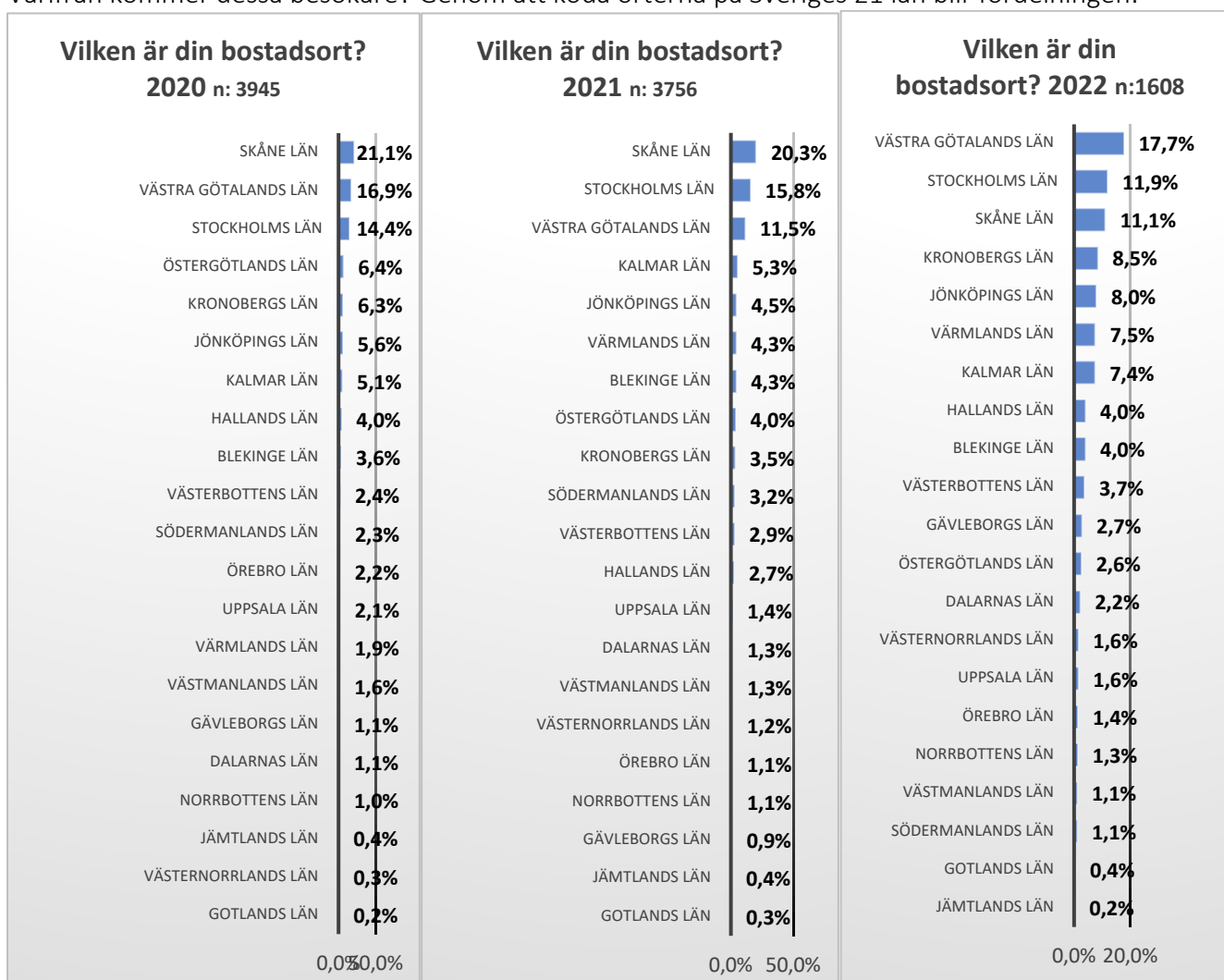
Besökarna i hela undersökningen kom generellt mest från destinationernas närområde. I sammanställningen av alla destinationernas svar kodades besökarna efter kommuntyp och efter län (<https://webbutik.skr.se/sv/artiklar/kommungruppsindelning-2017.html>).

Huvudgrupp	Kommungrupp	Kort definition	Antal
A. Storstäder och storstadsnära kommuner	A1. Storstäder	Minst 200 000 invånare i kommunens största tätort	3
	A2. Pendlingskommun nära storstad	Minst 40 % utpendling till storstad eller storstadsnära kommun	43
B. Större städer och kommuner nära större stad	B3. Större stad	Minst 40 000 och mindre än 200 000 invånare i kommunens största tätort	21
	B4. Pendlingskommun nära större stad	Minst 40 % utpendling till större stad	52
	B5. Lågpendlingskommun nära större stad	Mindre än 40 % utpendling till större stad	35
C. Mindre städer/ tätorter och landsbygds- kommuner	C6. Mindre stad/tätort	Minst 15 000 och mindre än 40 000 invånare i kommunens största tätort	29
	C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort	Minst 30 % ut- eller inpendling till mindre ort	52
	C8. Landsbygdskommun	Mindre än 15 000 inv. i kommunens största tätort, lågt pendlingsmönster	40
	C9. Landsbygdskommun med besöksnäring	Landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, dvs antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.	15

De sammanlagda svaren från svenska besökare gav få skillnader mellan åren 2020 (n: 3945), år 2021 (n:3755) och 2022 (n: 1608). Endast Landsbygdskommuner, C8, får något större representation över åren. Se nästa sida.

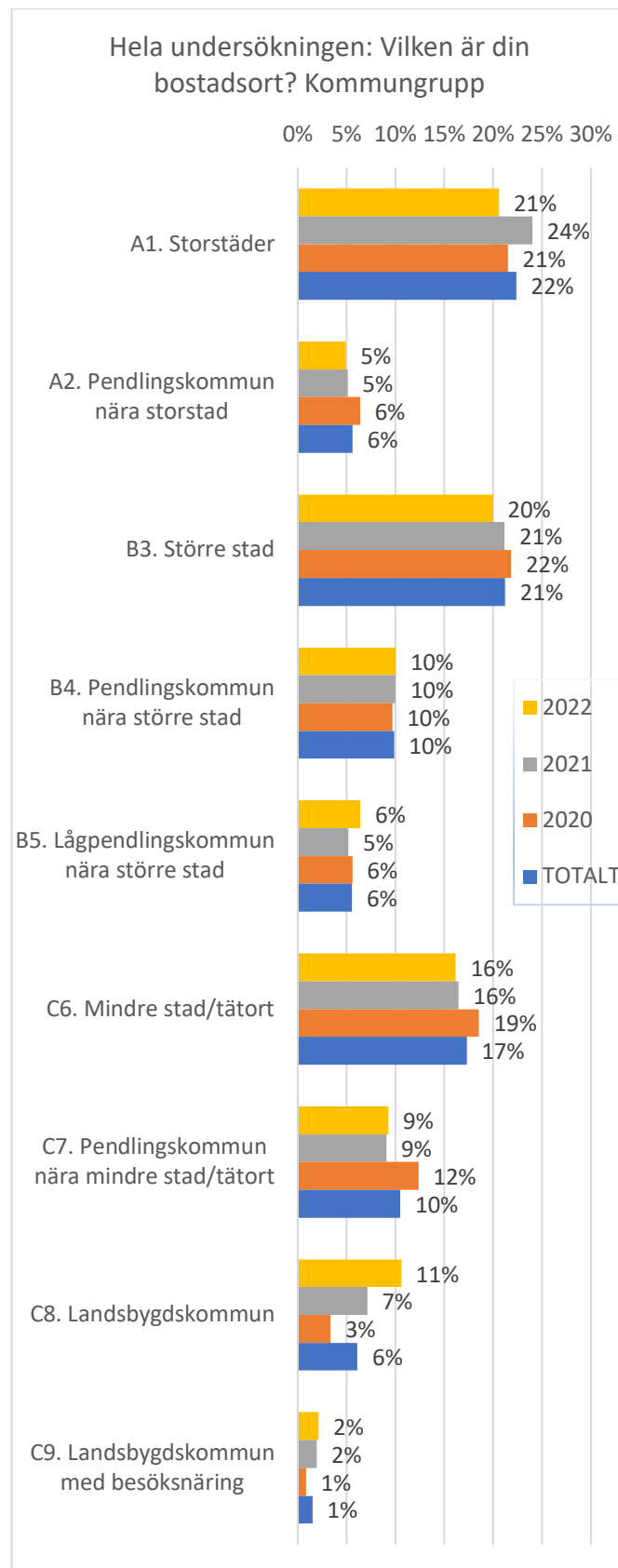
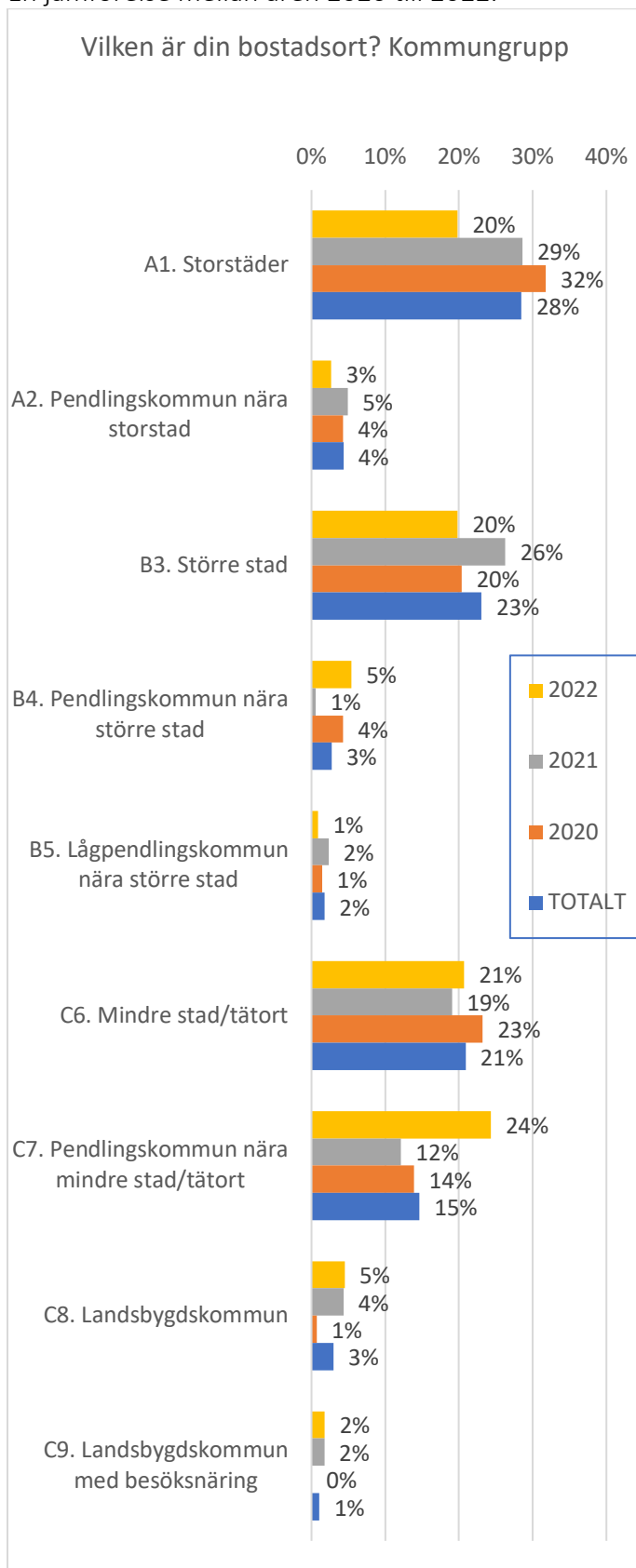
Varifrån kommer dessa besökare? Genom att koda orterna på Sveriges 21 län blir fördelningen:

Det finns skillnader mellan åren. Fördelningen mellan åren säger mest om var befolkningscentra ligger i förhållande till var flest svar insamlades. Men generellt är skillnaderna mellan länen möjligen att skåningar utan reserestriktioner åker utomlands (till Danmark o s v.); halverat antal från ca 20% till ca 10%. Övriga förändringar pga. pandemins restriktioner och därmed av förändrade resemonster är inte tydliga.

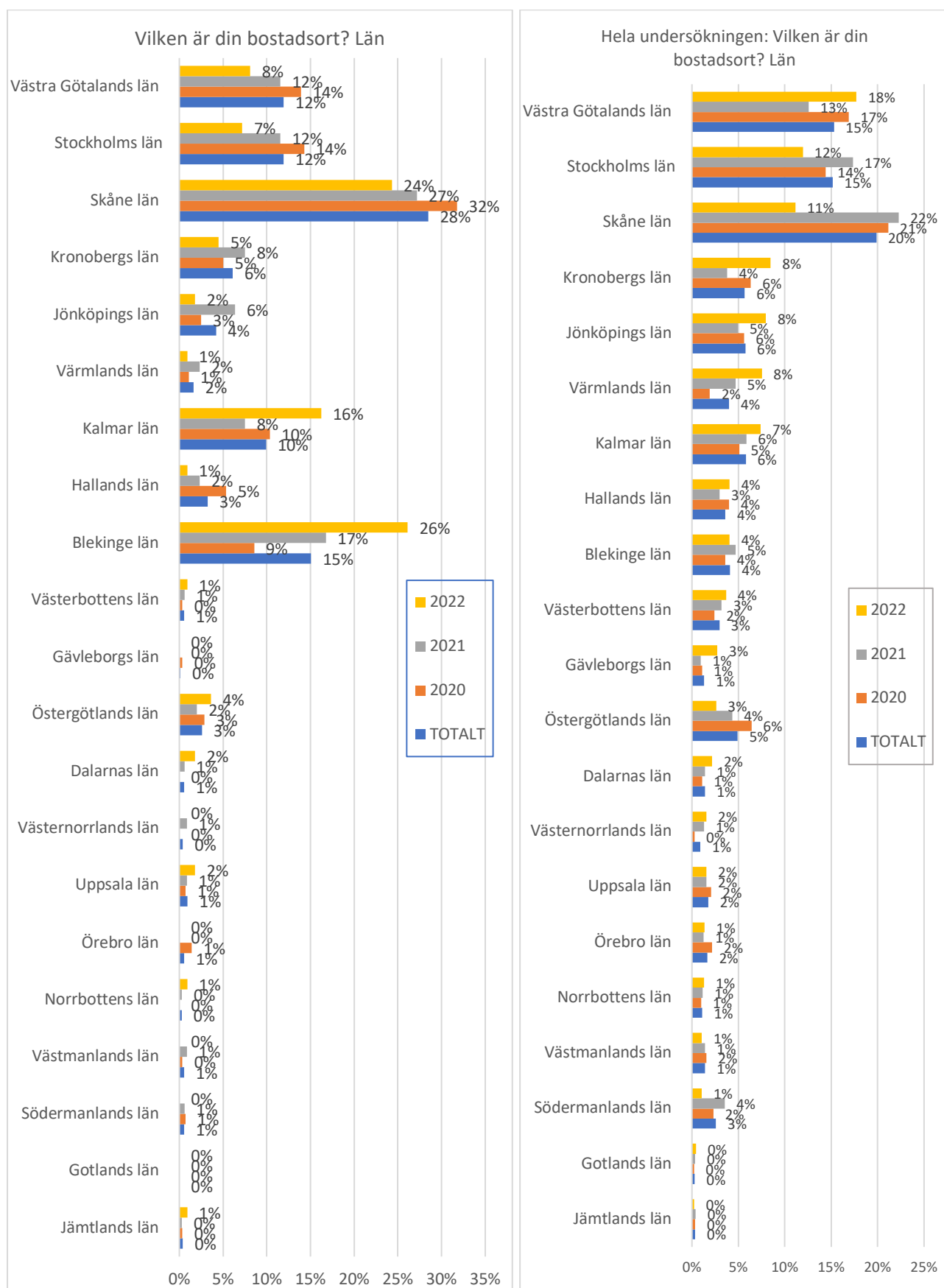
Vilken är din bostadsort? Karlskrona

En jämförelse mellan åren 2020 till 2022.

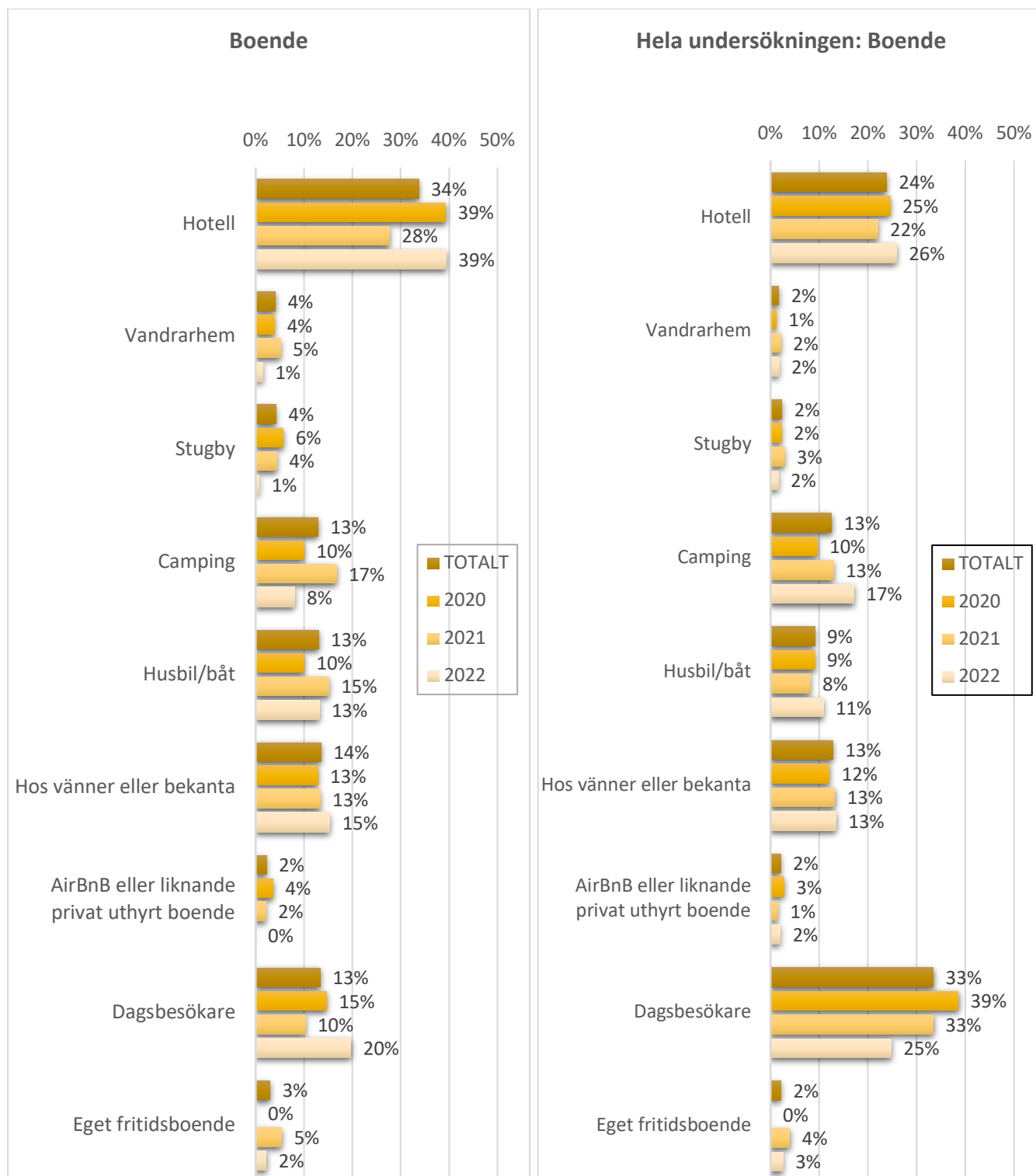
För Karlskronas del kommer besökarna alla år mest från kommungrupp Storstad därpå från Större stad och Mindre stad/tätort. Resultatet är givet då de är befolkningscentra. Skillnaden mot hela undersökningen är att Mindre stad/tätort är något mer dominerande.

Det samma gäller vilka län besökarna kommer ifrån; län med folkningscentra. För Karlskrona har besökarna samma mönster som i hela undersökningen dock mer från Skåne. Det egna länet är välrepresenterat år 2022.

Fråga: Hur bor du som gäst i Karlskrona?

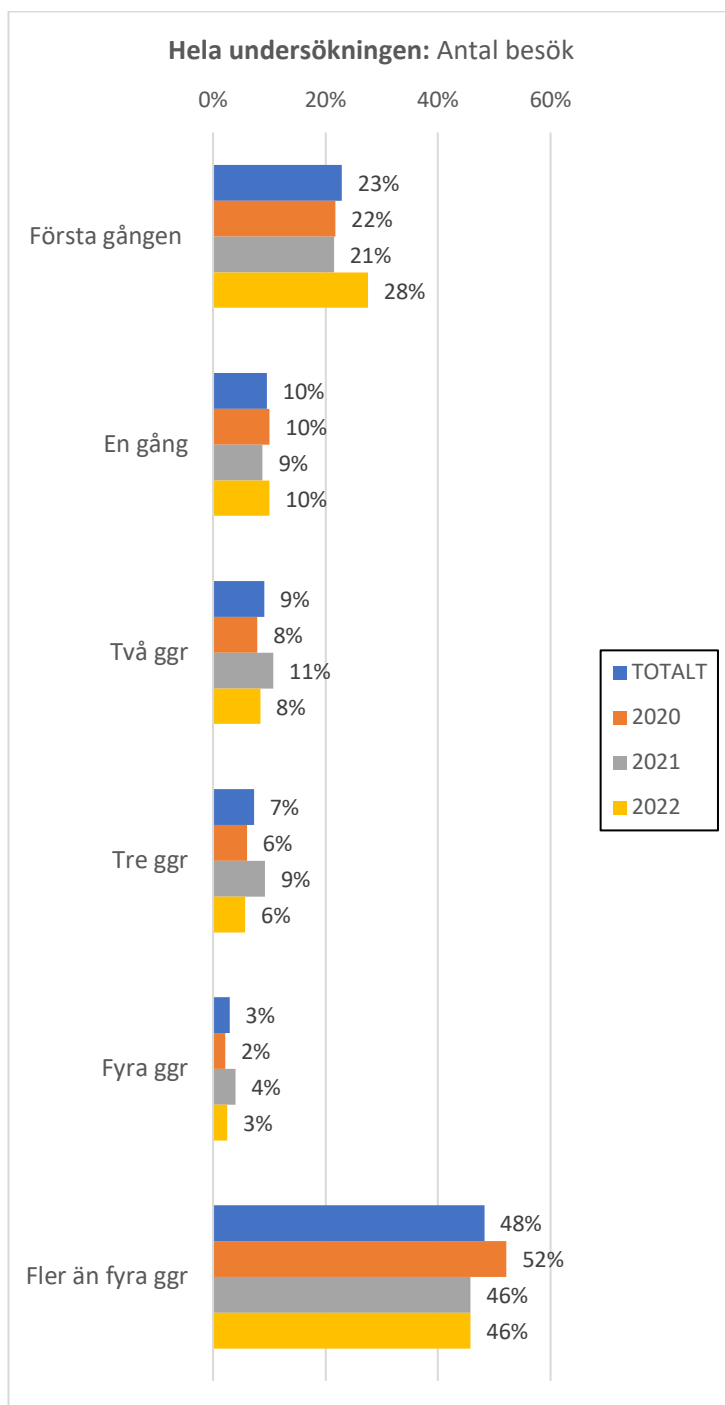
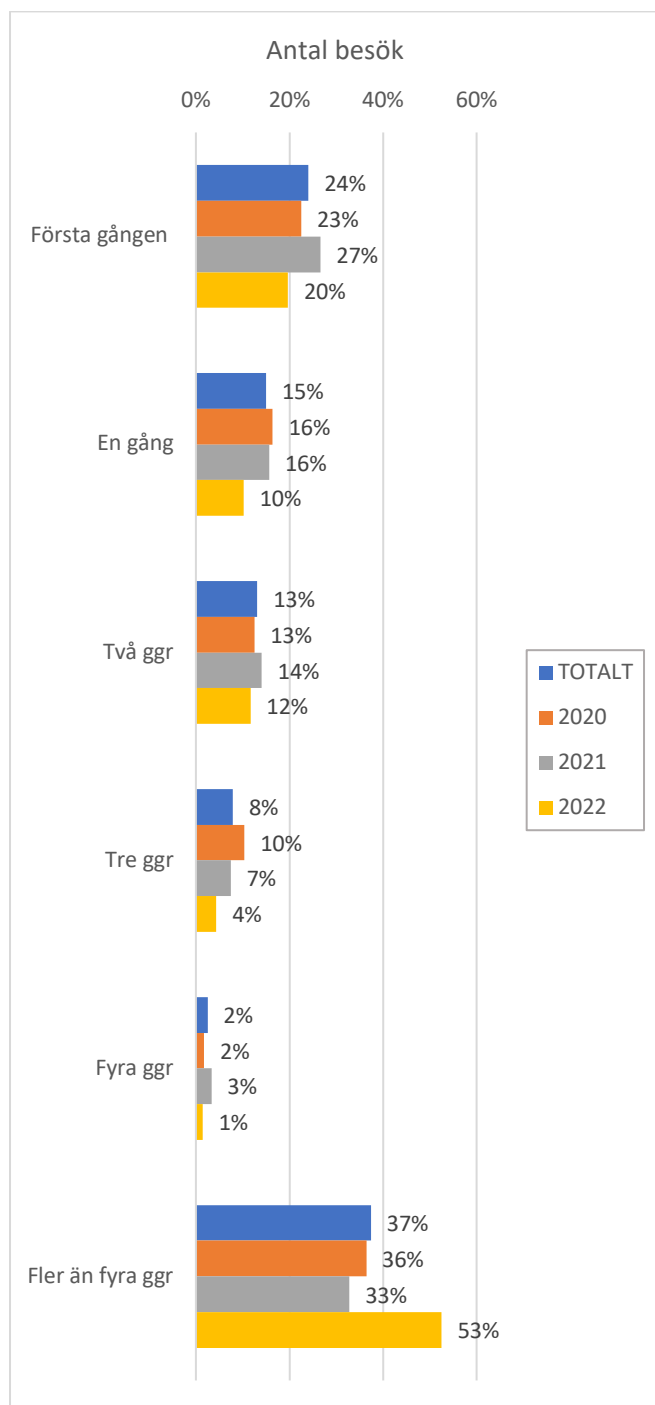
Till Karlskrona kom det mest hotellgäster men till mindre del än hela undersökningen av dagsbesökare, "På genomresa". Det kan vara en aspekt att arbeta vidare med som destination. Den gamla devisen att få besökare att stanna en timme längre, till flera timmar längre och till nästa dag; ger en ökad total turistkonsumtion. Det har Karlskrona lyckats med. Det är vad alla destinationer önskar men kanske inte fullt konsekvent arbetar med.

För Karlskrona är resultatet likt hela undersökningen men är en tydlig hotelldestination. Majoriteten av gästerna är övernattande.

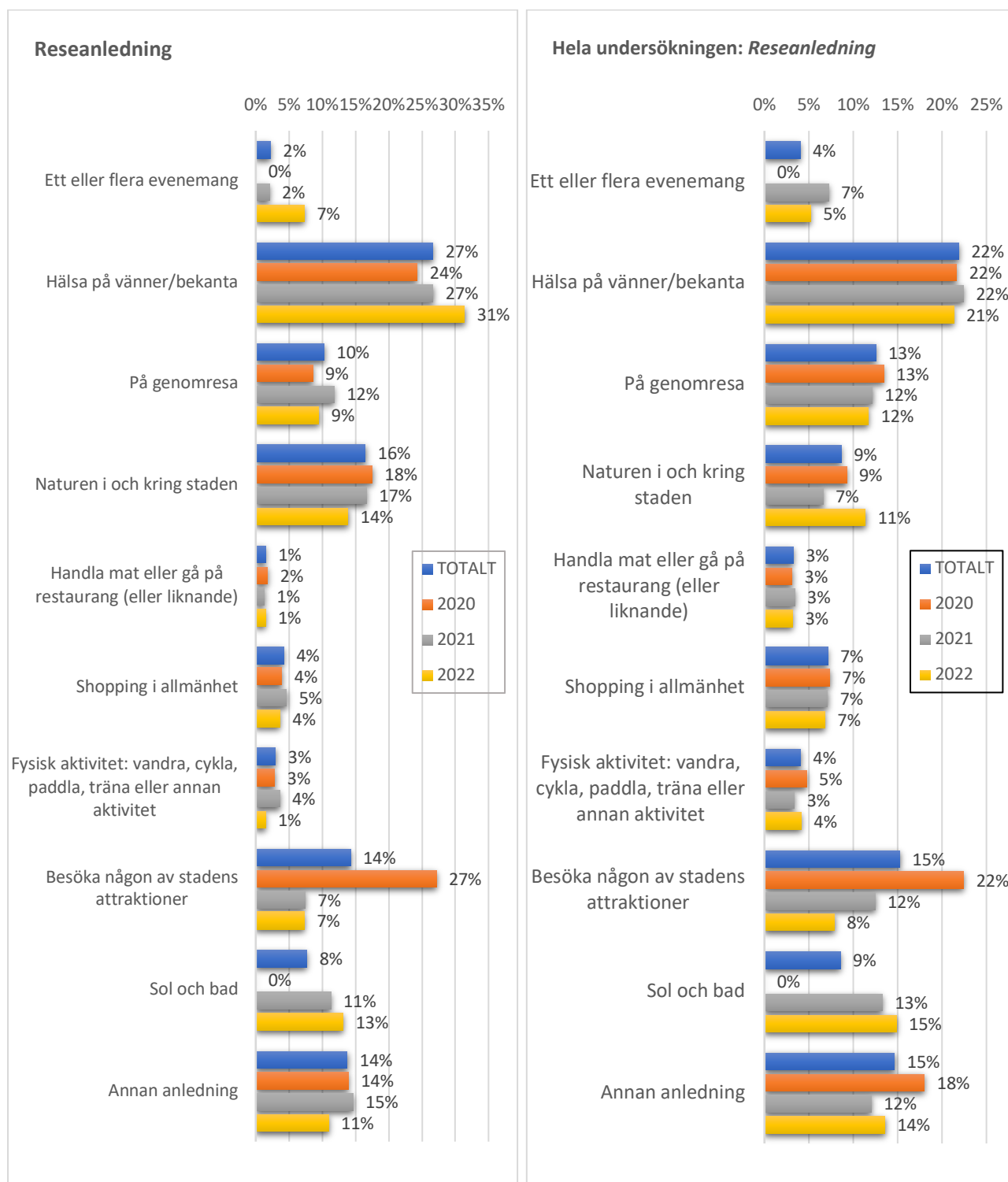
Fråga: Hur många gånger tidigare har du besökt Karlskrona?

Har Karlskrona stamgäster? Det verkar inte helt likt värdena från resten av landet. Karlskrona verkar ha färre stamgäster. Destinationen är kanske ett upptäcktsmål? Men år 2022 kom många stamgäster som hittat tillbaka.

Fråga: Vilken är anledningen till besöket?

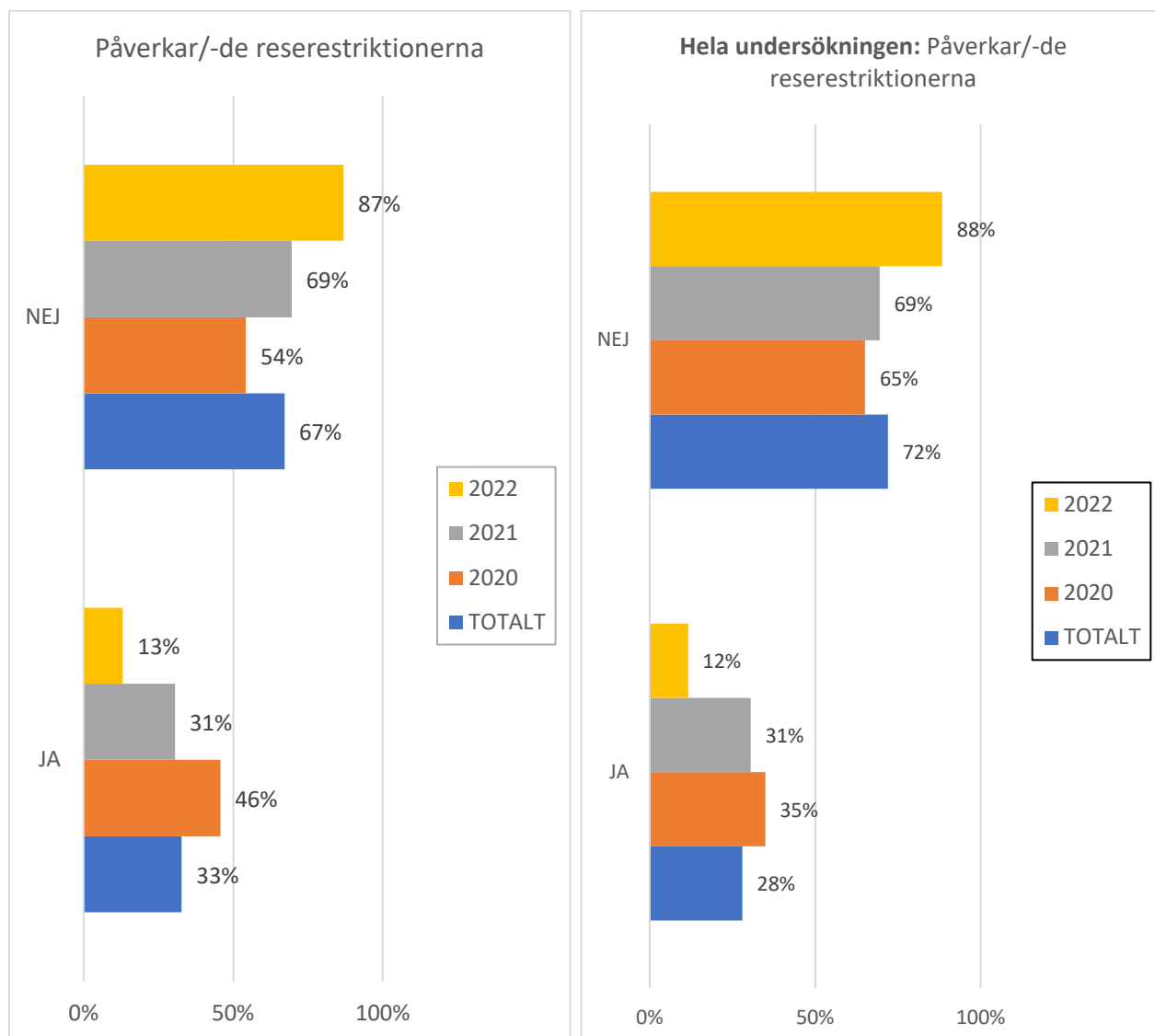
Jämfört mellan de tre åren verkar resultatet inte fluktuera för Karlskrona. Möjligen en viss dominans av Vänner/bekanta som reseanledning annars är det svårt att se något mönster för Karlskrona. Skillnaden mellan Karlskrona och hela undersökningen är att Stadens attraktioner var en vanlig reseanledning endast år 2020 (möjligen en pandemieffekt) men det är förekommande i hela undersökningen.

Reseanledningarna har inte ändrats påfallande av de upphörda reserestriktionerna i Karlskrona. Men i hela undersökningen var Stadens attraktioner viktiga pandemiåret och än viktigare i Karlskrona. Vidare är Naturen inte så viktig som det framställdes i media under pandemiåret. Dock något högre värden i Karlskrona.

Fråga: Hade du rest någon annanstans om det inte var Corona-pandemi och reserestriktioner/ påverkade de tidigare reserestriktionerna ditt reseval?

Hela undersökningen berör effekter av Covid-19 och dess restriktioner. Därmed blev det relevant att fråga om restriktionerna påverkat val av destination, både under och efter pandemin. Det intressanta är majoriteten: Nej, som givet ökar över tid i hela undersökningen liksom i Karlskrona (vilket är ganska givet men inte på alla destinationer i undersökningen).

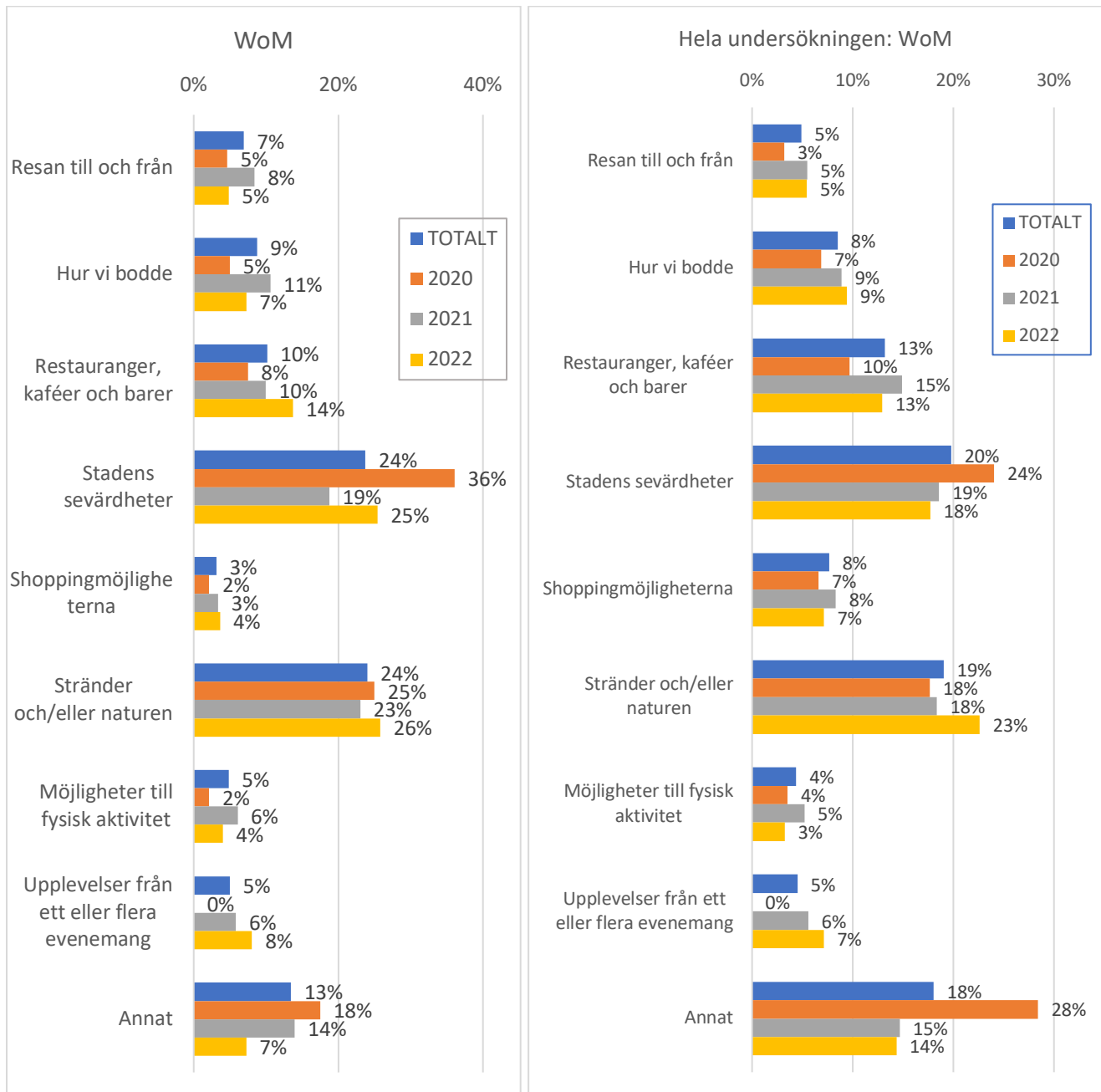

Skillnaden är helt försumbar mellan Karlskrona och hela undersökningen. Men, vilket måste noteras, det är fortfarande en stor andel som anger att restriktionerna fortfarande påverkar resandet! 13% i Karlskrona och 12% i hela undersökningen.

Word-of-Mouth (WoM) eller hur besökaren berättar om sin vistelse på destinationen är en allmän och även under corona-tider en intressant fråga. På nästa sida redovisas den.

Fråga: När du kommit hem, vad kommer du berätta om ditt besök i Karlskrona?

Stadens sevärdheter verkar vara det som gav störst intryck på besökarna till Karlskrona liksom Stränder/naturen jämfört med hela undersökningen. Restauranger/kaféer/barer var också något mindre minnesvärt (se procenttalen som skiljer sig mellan graferna).

Ingen påfallande skillnad mellan åren i vad som gav största intryck, varken lokalt i Karlskrona eller i hela undersökningen. Men det finns högre värde på Stadens sevärdheter år 2020 och ett lägre värde på Restauranger, kaféer och barer. Det senare är väntat.

På följande sidor kommer presentationen av undersökning 2, lokalbefolkningens uppfattningar om sin stad och hur staden påverkades.

Undersökning 2

En attitydundersökning av lokalbefolkningen i Karlskrona, av stöd och engagemang för evenemang samt stolthet år 2020–2022. Den totala undersökningen år 2020–2022 omfattar 10448 respondenters svar över tre år.

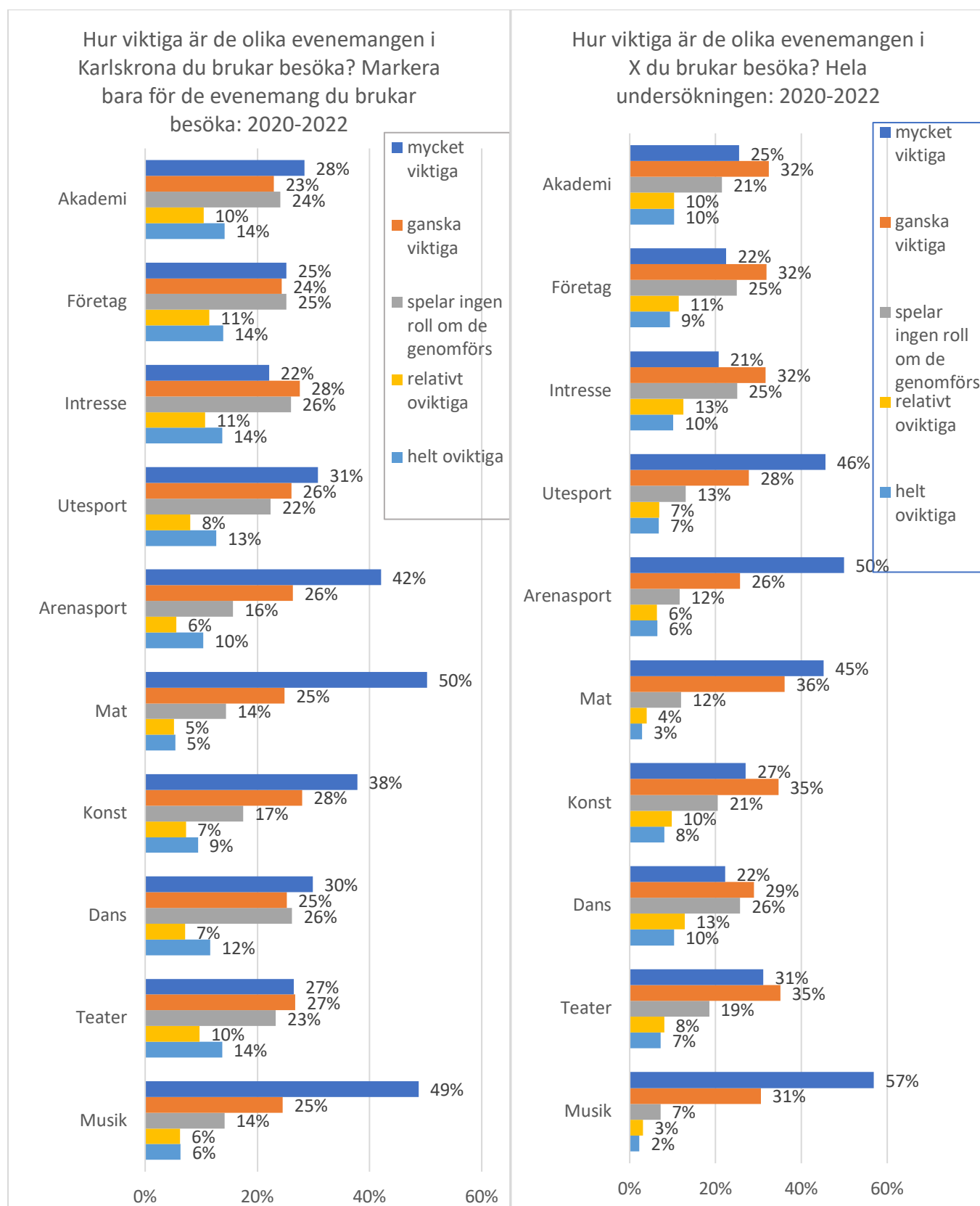
Genomförande:

- Insamlingsperiod: juli och augusti.
- Svaren infördes direkt in i en web-enkät eller senare av genomförande destination.

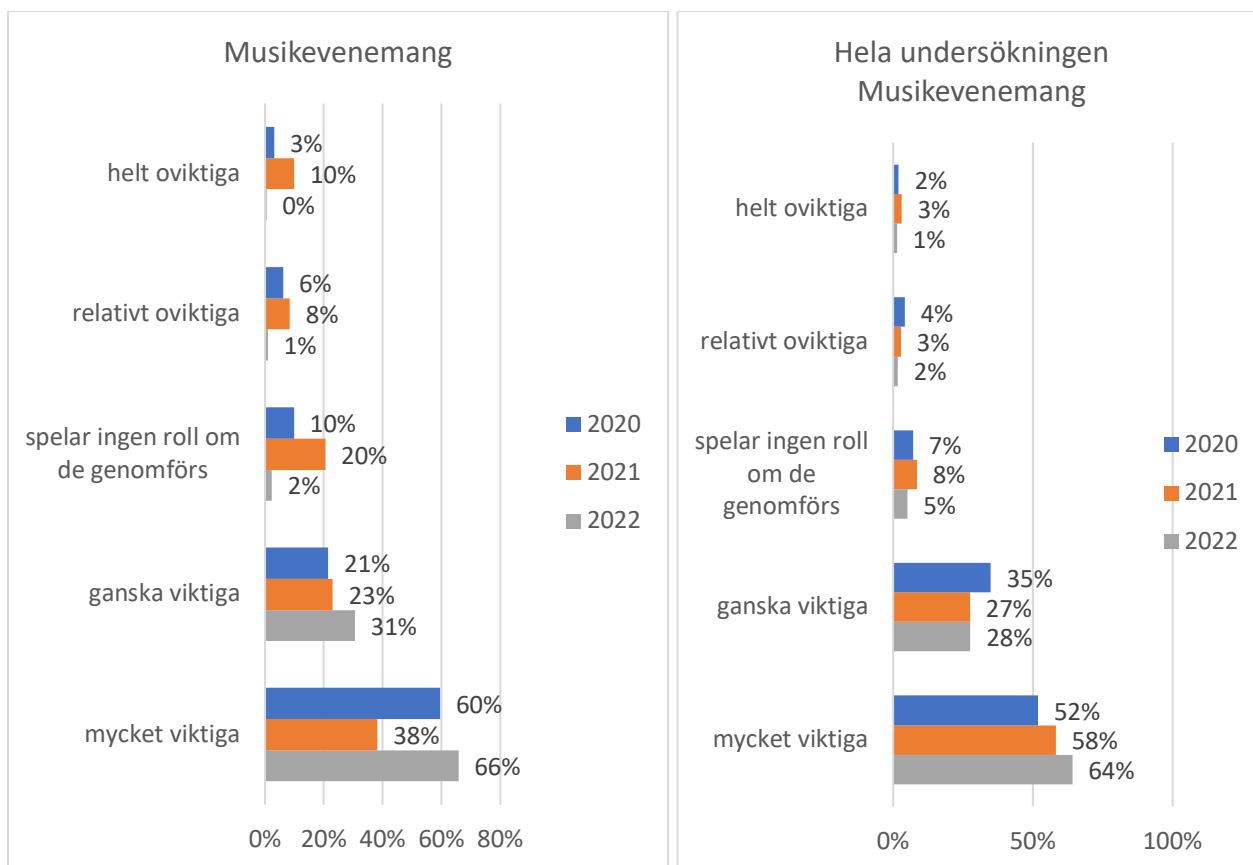
Antal respondenter

Destination	år 2020	år 2021	år 2022	Destination	år 2020	år 2021	år 2022
Borås	305	305	213	Nyköping	100	36	0
Halmstad	429	303	301	Oskarshamn	520	485	461
Kalmar	240	206	147	Södertälje	392	21	0
Karlskrona	166	602	224	Umeå	306	303	147
Karlstad	305	302	306	Växjö	546	635	606
Kristianstad	432	603	0	Jönköping	234	0	0
Norrköping	84	183	0	S:a	4059	3984	2405

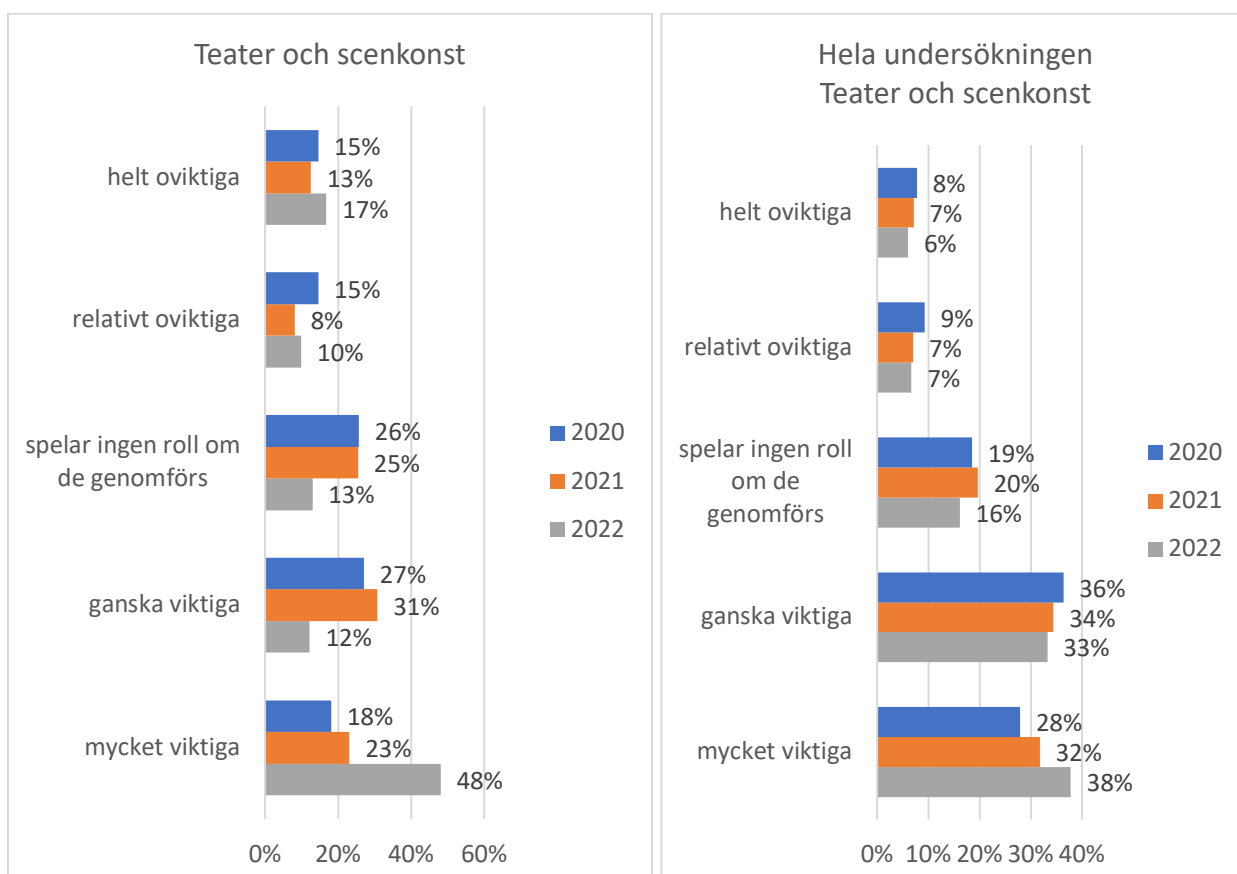
Fråga: Hur viktiga är de olika evenemangen i Karlskrona, som du brukar besöka?

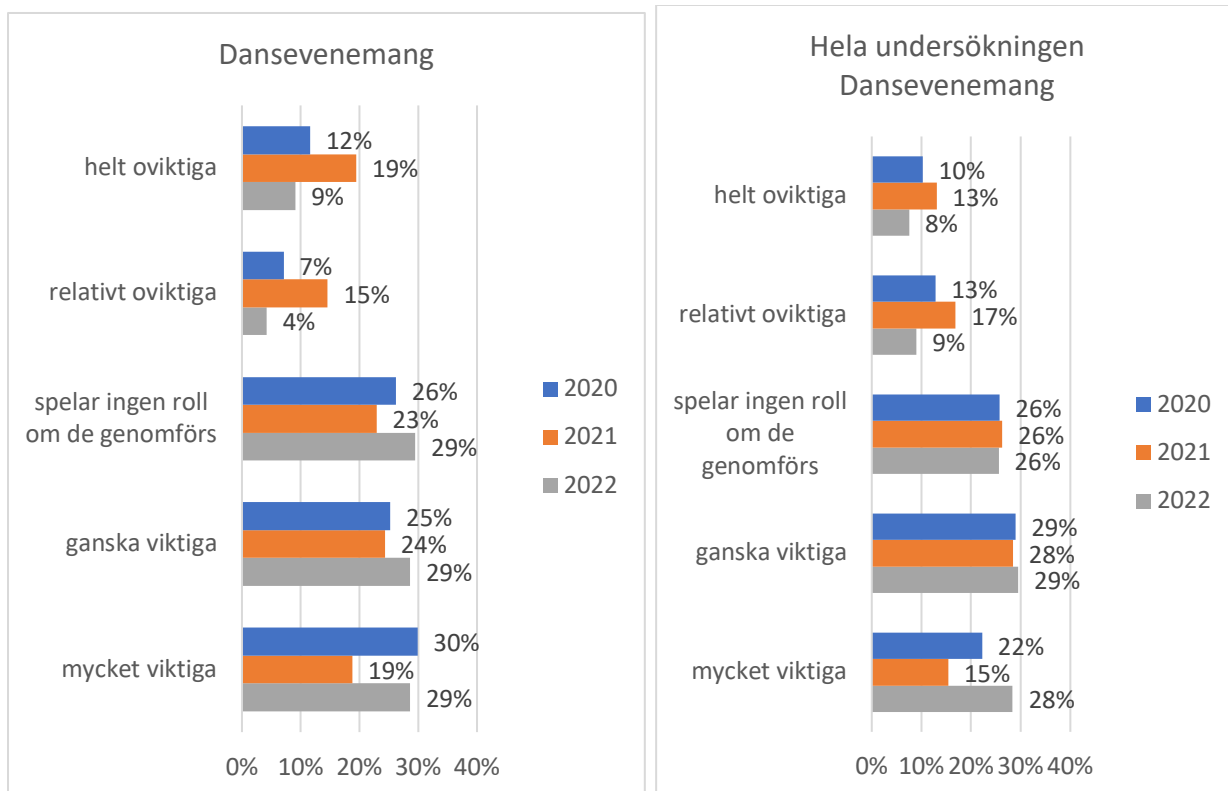
Fördelningen mellan de olika evenemangen ger både lokalt och i hela undersökningen att Musik är totalt (mycket och ganska viktiga tillsammans) attraktiva. Men i Karlskrona är Matevenemang lika attraktivt. Båda sportkategorierna är inte fullt lika viktiga. För hela undersökningarna är Musik de mest viktiga evenemangen och som flest går på. De olika evenemangen presenteras på följande sidor jämförande år 2020 till 2022.

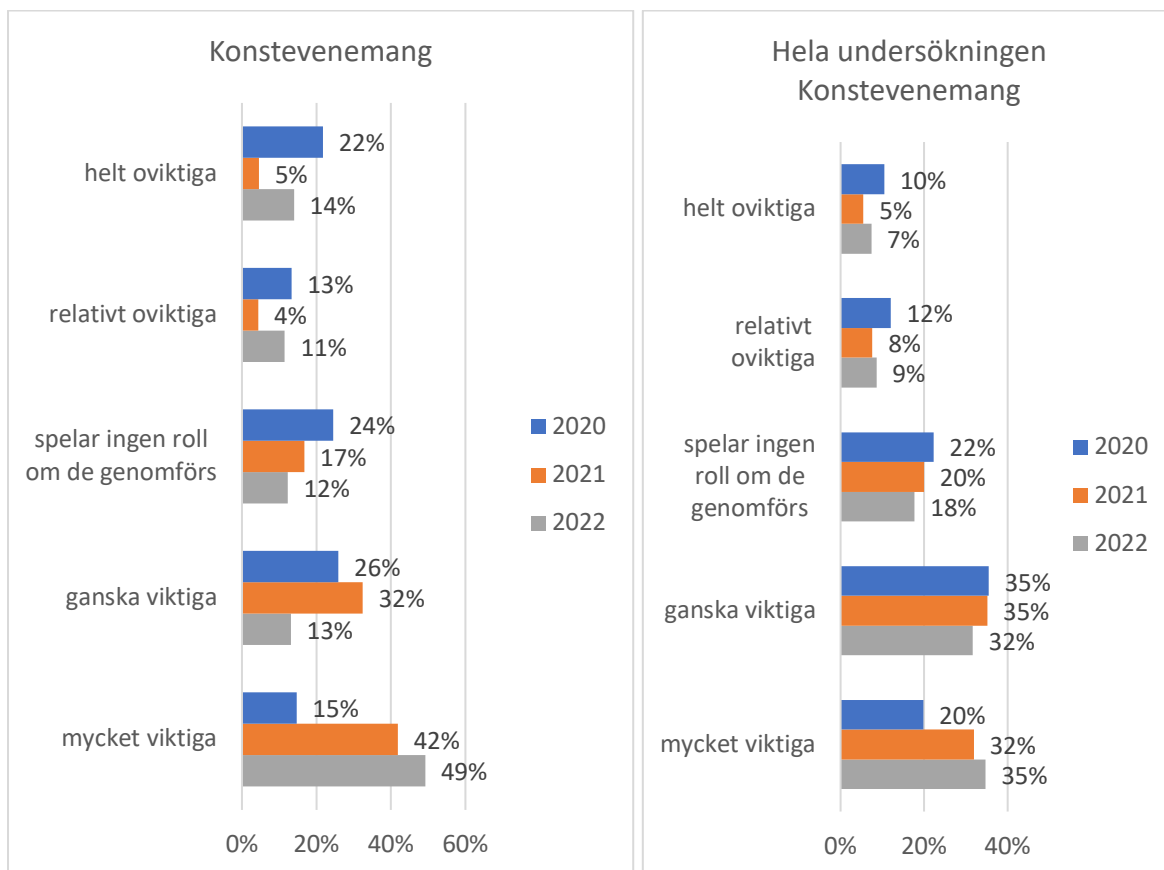
För musikevenemang är något mer viktiga i Karlskrona relativt hela undersökningen. Trenden i hela undersökningen är positiv. Teater och scenkonst nedanstående är också avgörande med motsatt avvikelse som musiken, något mindre viktiga i Karlskrona. Dock, en absolut majoritet som anser att dessa evenemang viktiga.

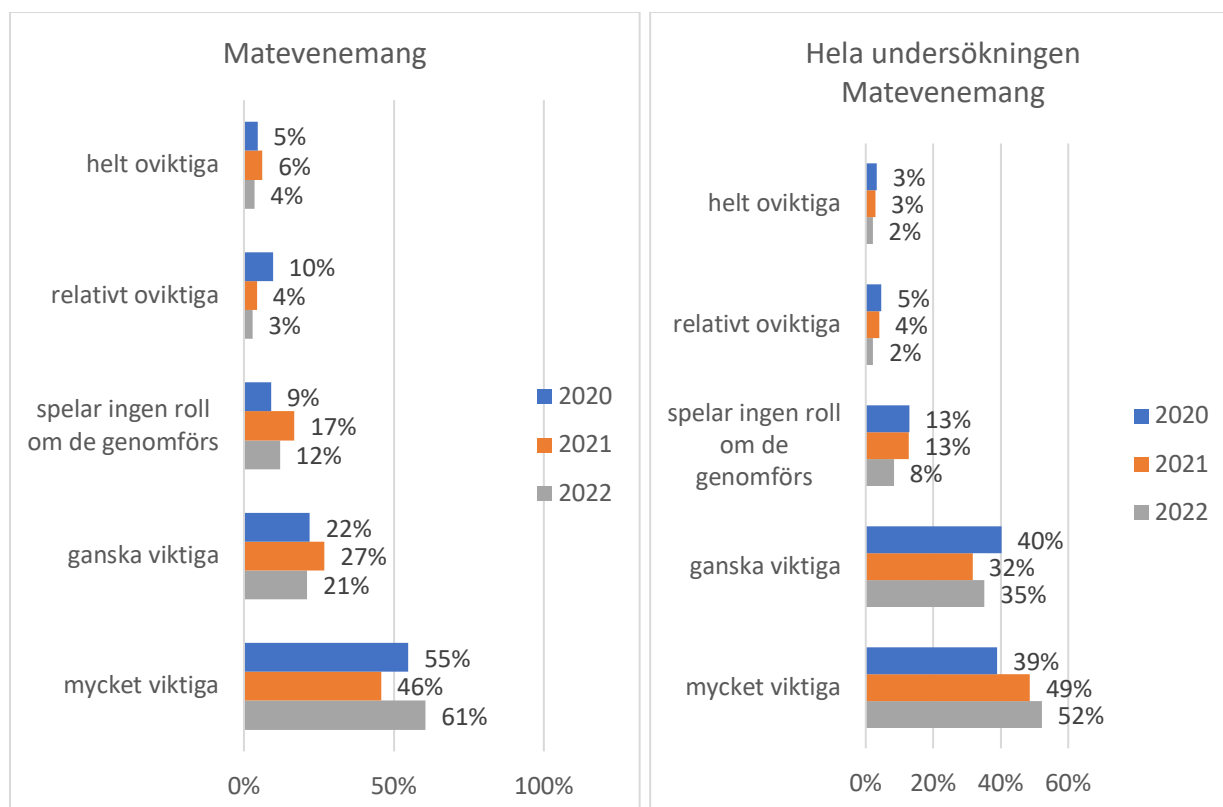
Dansevenemang verkar vara i Karlskrona som i övriga landet (men år 2020 och 2022; Mycket viktiga?).

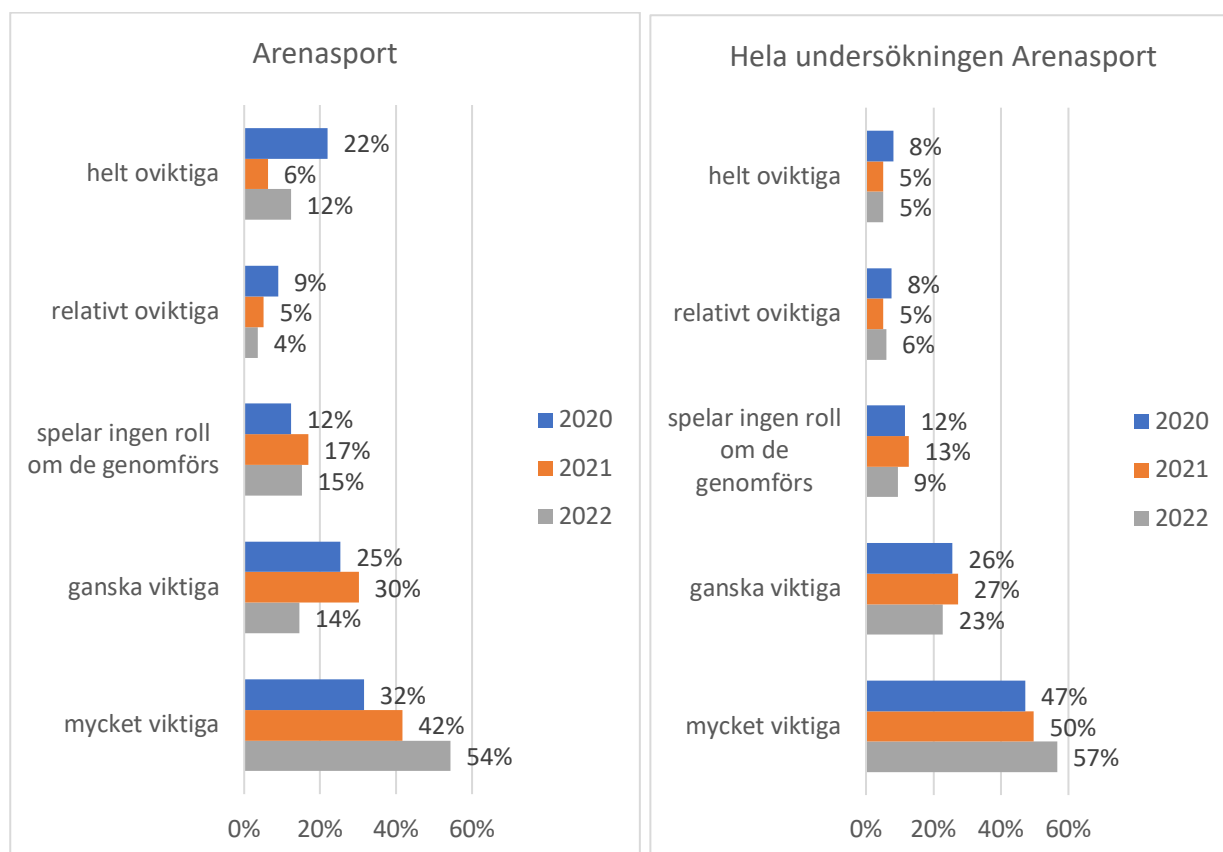
För Konstevenemang är svaren tydligt mer positiva i Karlskrona än i resten av undersökningen.

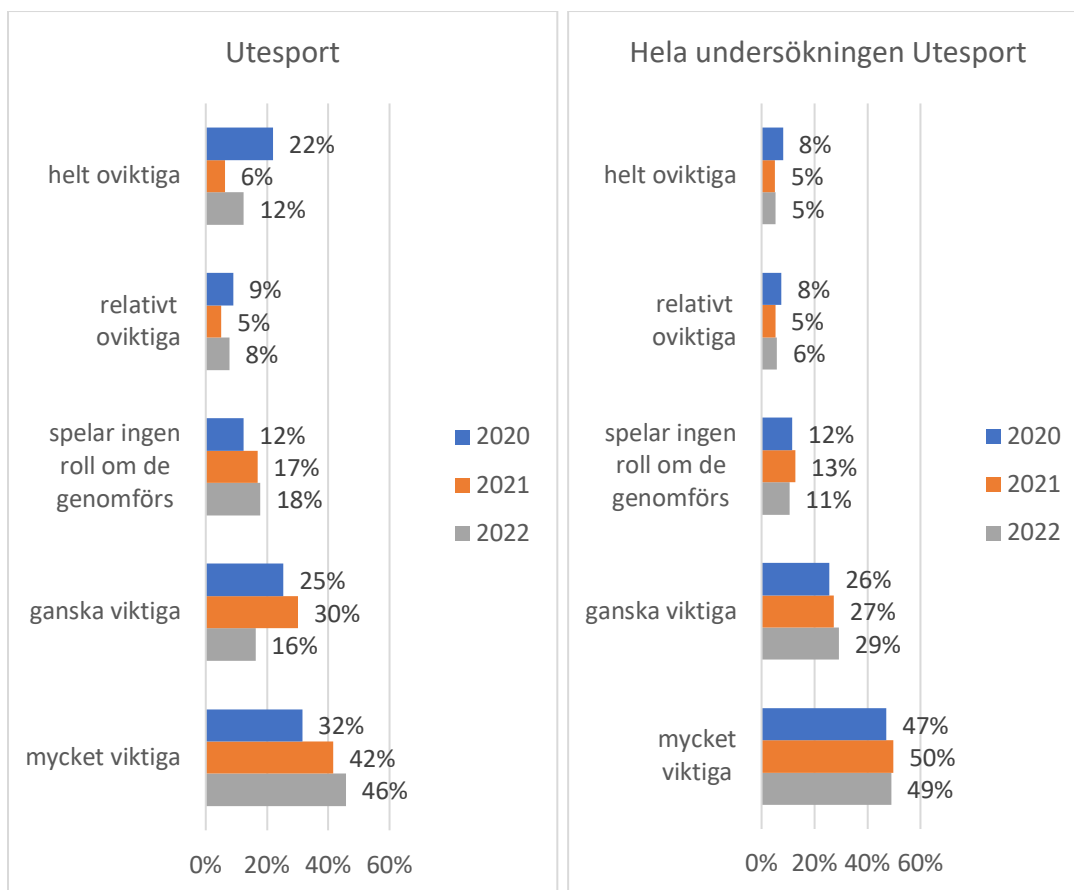

Matevenemang har över alla tre åren stor betydelse i Karlskrona och mer än på övriga destinationer.

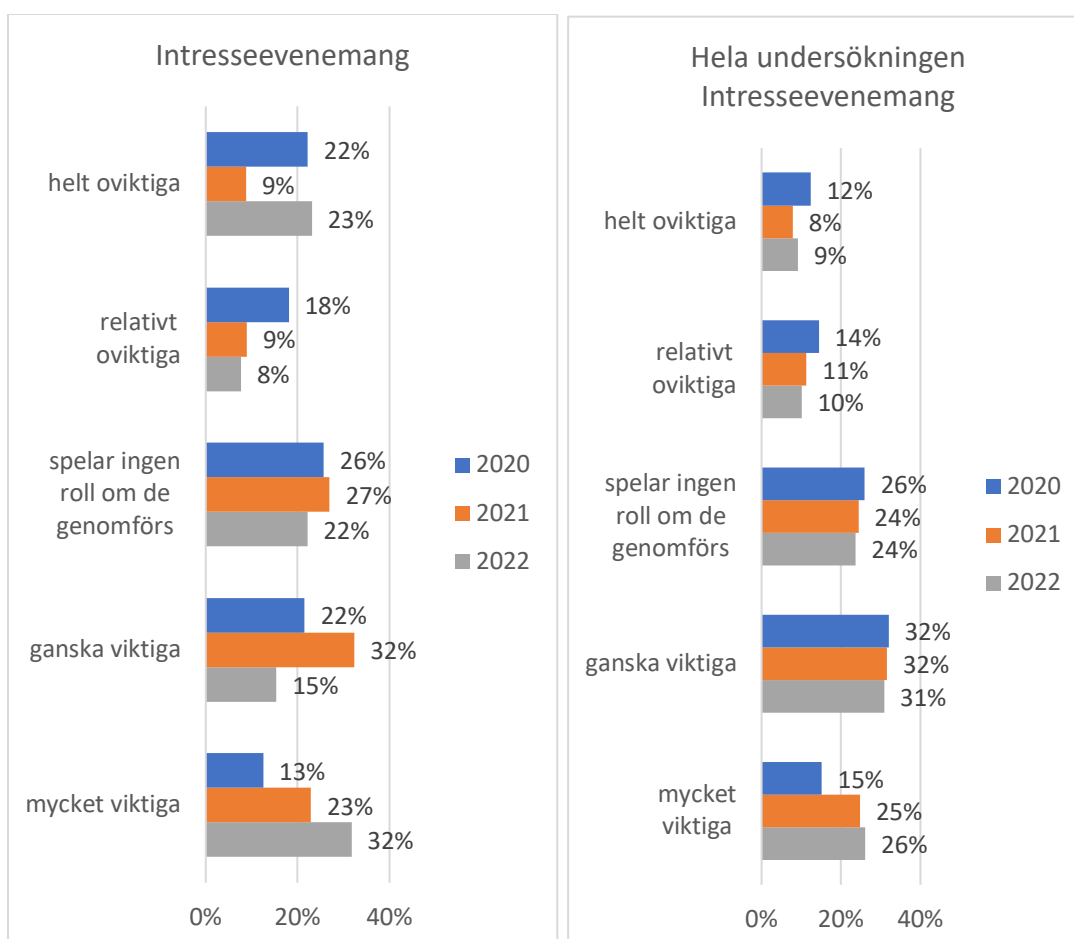

Sportevenemang, både arena- och utomhusevenemang (nästa sida), var det väsentliga i Karlskrona men något lägre än i hela undersökningen.

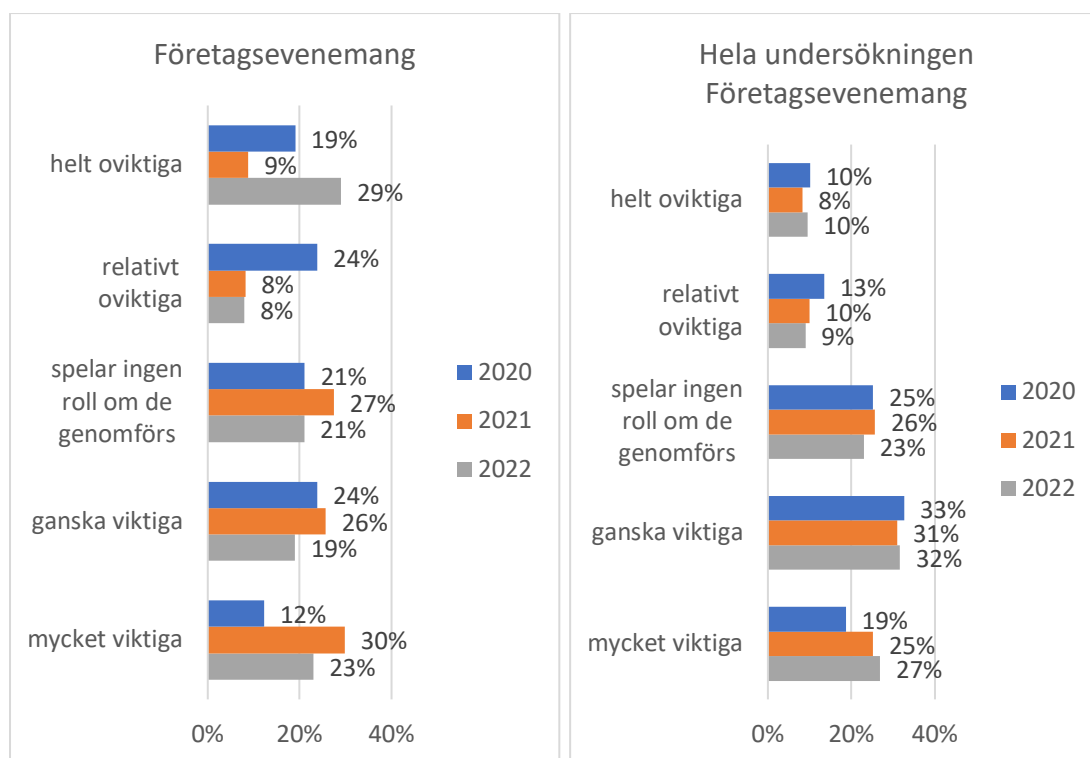

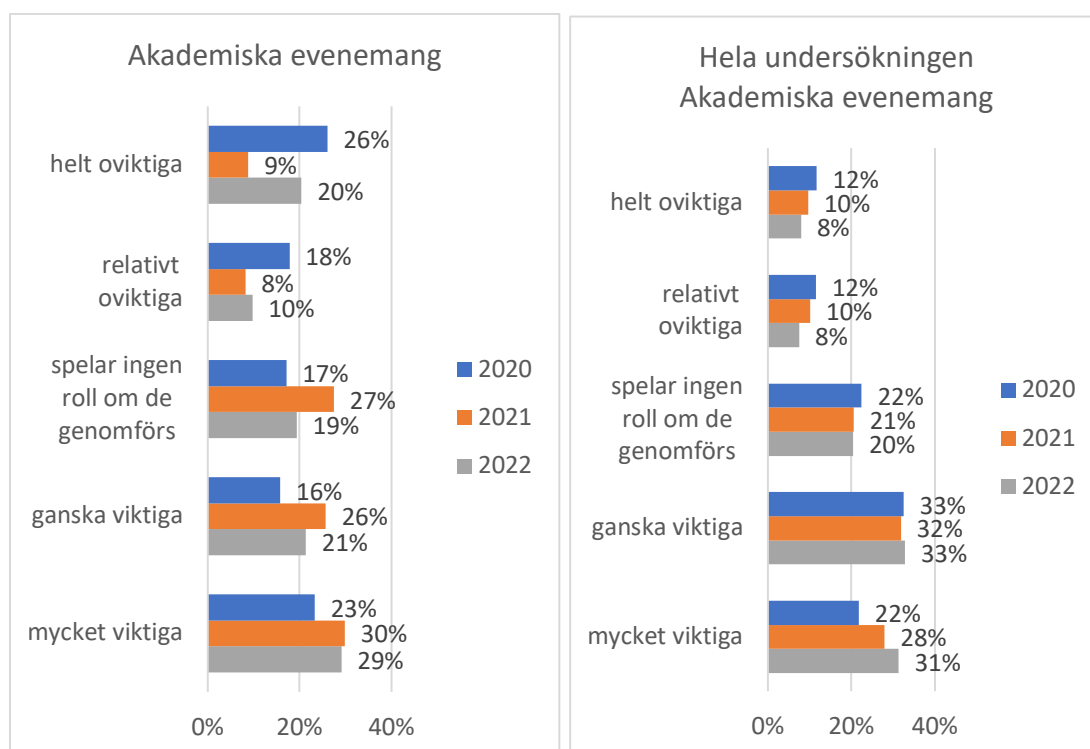
Intresseevenemang är relativt underordnade i övriga undersökningen och något mindre viktiga i Karlskrona.

Företagsevenemang har också relativt sämre värden än övriga evenemang. Karlskrona är inget undantag och här värderas företagsevenemang ha någon vikt liksom i hela undersökningen (vilket de är, kanske mer än attraktiva).

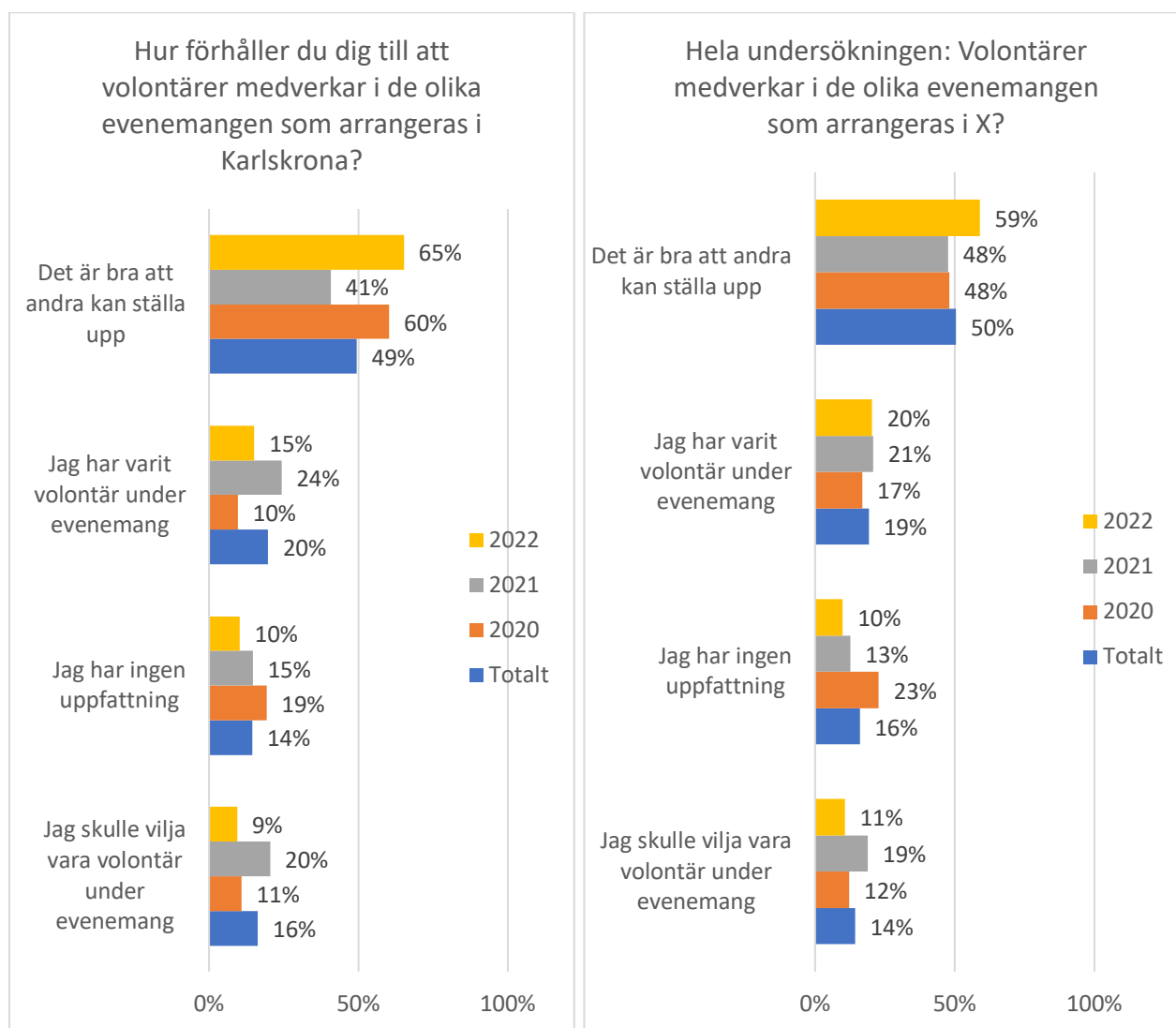
Akademiska evenemang är lika spännande som attraktioner i Karlskrona som i övriga undersökningen.

Alla olika evenemang kan analyseras vidare individuellt för varje destination. Men generellt sett så uppskattas evenemang mer i Karlskrona än på övriga destinationer. Det finns skillnader över åren men är inte tydlig därmed kan man inte anta att pandemirestriktionerna har påverkat uppfattningarna av evenemang.

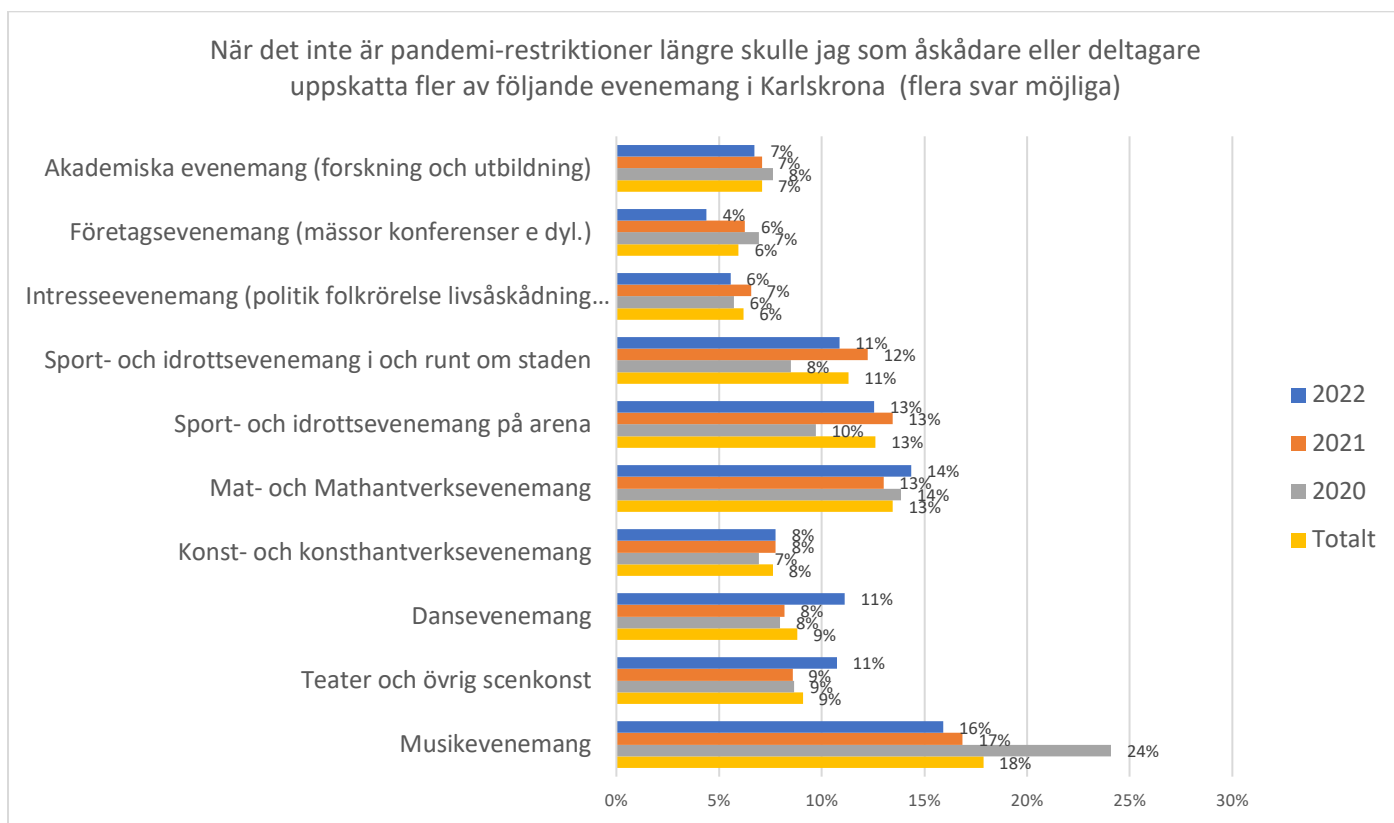
Fråga: förhållandet till volontärer på evenemang som får indikera grader av engagemang.

Det verkar funnits ett jämförbart engagemang att arbeta som volontär i Karlskrona som i resten av landet. Karlskrona verkar ligga nära ett rikssnitt trots något högre Bra att andra ställer upp år 2022.

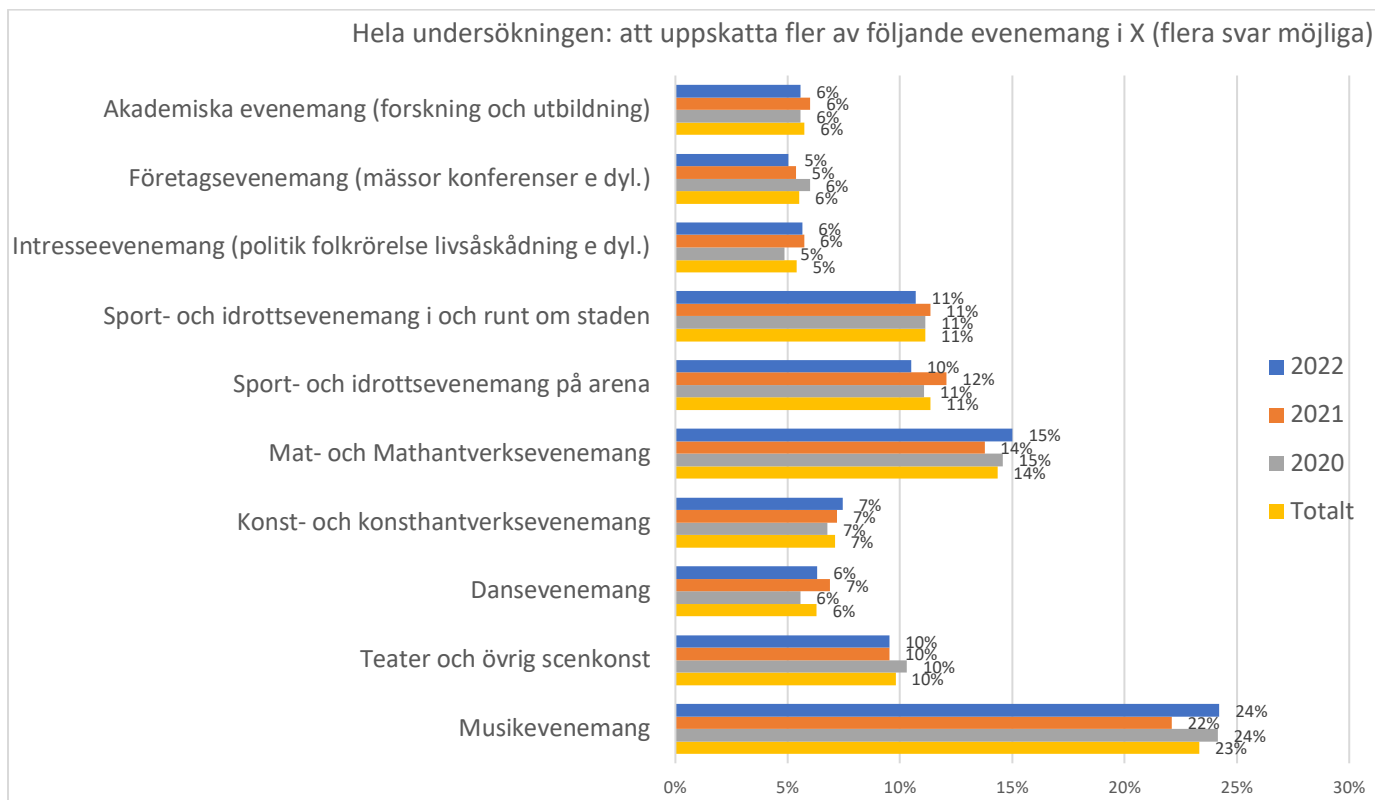

Fråga: vilka typer av evenemang uppskattar respondenterna och därmed vill ha fler av.

Svaren på den här frågan ger en indikation på att de i Karlskrona kan tolkas nöjda med evenemangsutbudet men efterfrågar fler av de populära: Sport/idrott, Mat men något mindre av Musik än i övriga undersökningen.

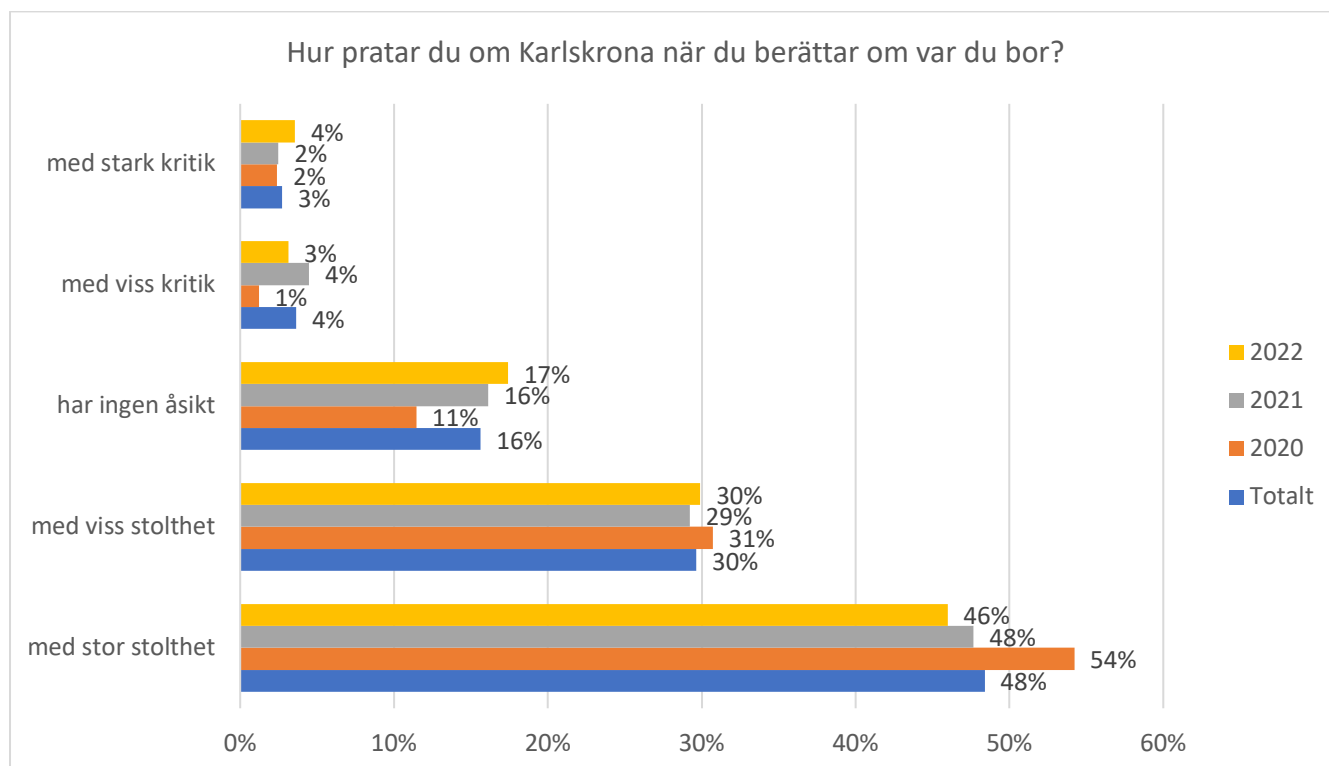

Hela undersökningen indikerar på att musikevenemang är den som efterfrågas mest. Möjligen och troligen beroende på att Musik har bredast målgrupper bland alla evenemang. Men något mindre andel i Karlskrona som har fler som vill ha Matevenemang.

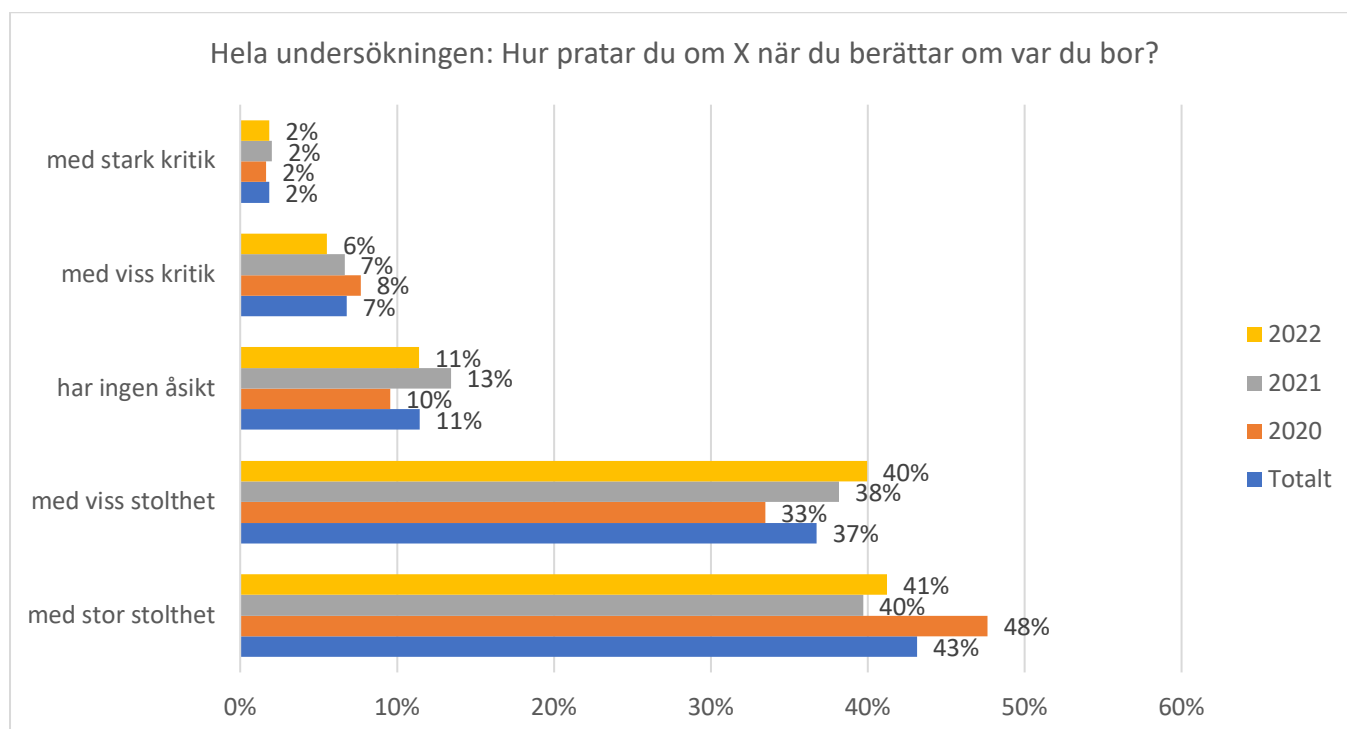

Fråga: Hur väl pratar du om Karlskrona.

Frågan undersöker det värde som finns i att ha medborgare som är både ambassadörer och marknadsförare för sin stad. Det som skiljer ut sig för Karlskrona är att värdena är genomgående bättre än hela undersökningen. Med är över 80% stolthet i Karlskrona i likhet med hela undersökningen.

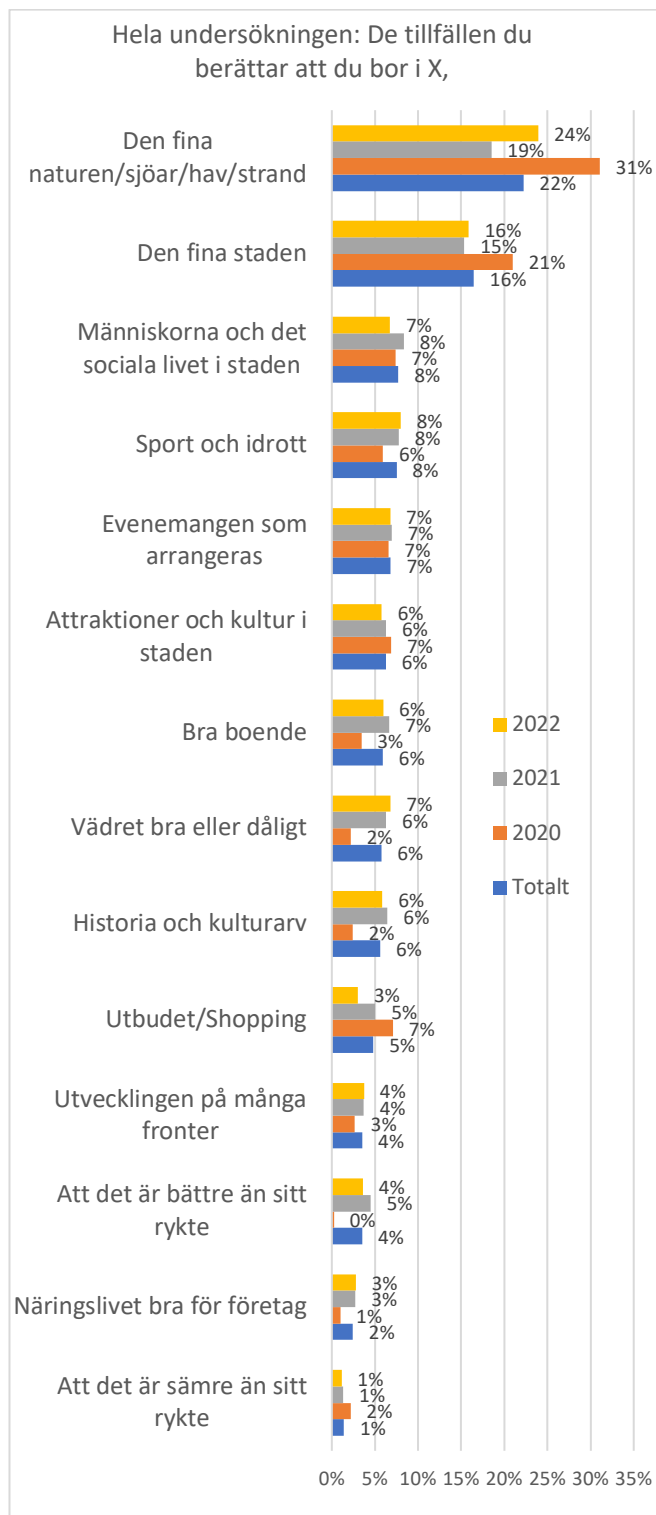
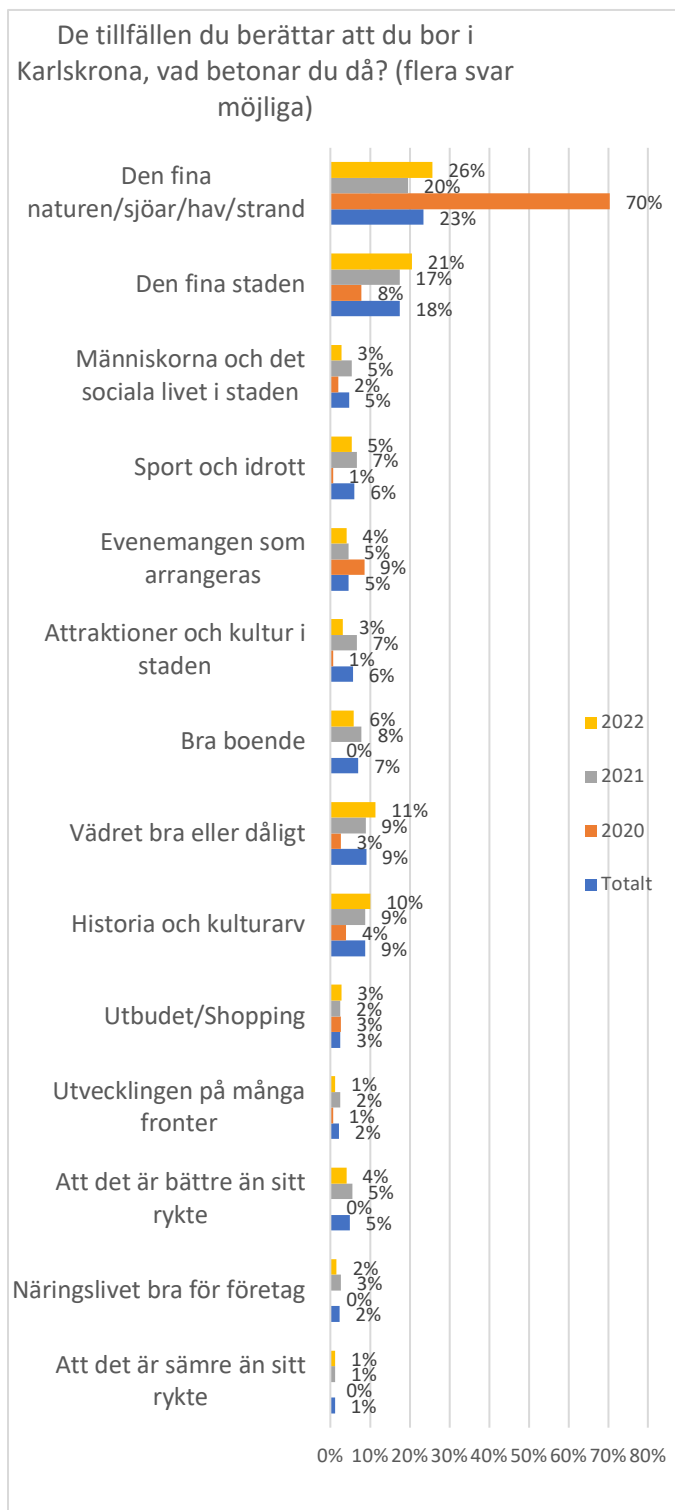
Men räknar man samman Viss stolthet och Stor stolthet blir resultatet godkänt: över hälften av de som bor i Karlskrona är mycket nöjda med sin stad: Viss och Stor stolthet, 88%.

Övergripande är det ett gott resultat för hela undersökningen över de tre åren. Ca. 80% är stolta över sin stad och fler stor stolthet.

Fråga: De tillfällen du berättar att du bor i Karlskrona, vad betonar du då?

Det engelska uttrycket, *Word-of-Mouth*, är som nämnts tidigare väsentligt för den egna destinationens marknadsföring. Vi litar mer på vad andra människor tycker och uttrycker än på budskap genom marknadsföringskanaler. Det som vanligen betonas som värdefullt är i stort samma för Karlskrona som i hela undersökningen men Naturen med havet mer (vad hände år 2020? Pandemieffekt?), Fina staden mer plus, det Sociala livet mer minus, minus även för Evenemangen. Sammantaget har Karlskrona historisk attraktioner vilket märks något.

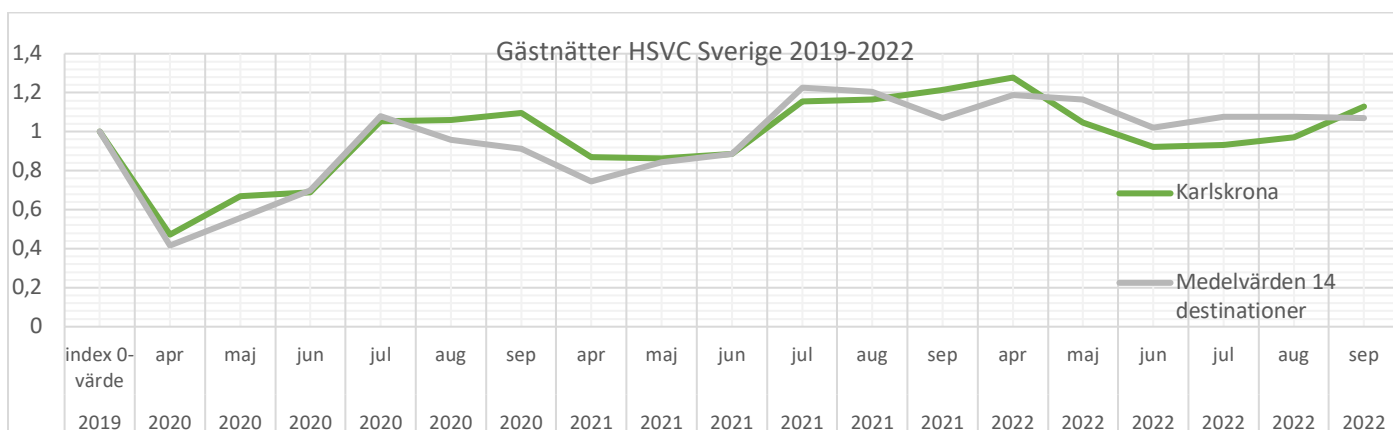
I hela undersökningens svar är Naturen och Staden det som uppskattas mest. Det Sociala livet och Sport/idrott samt Evenemang och Attraktioner/kultur det som uppskattas på de olika destinationerna.

Undersökning 3

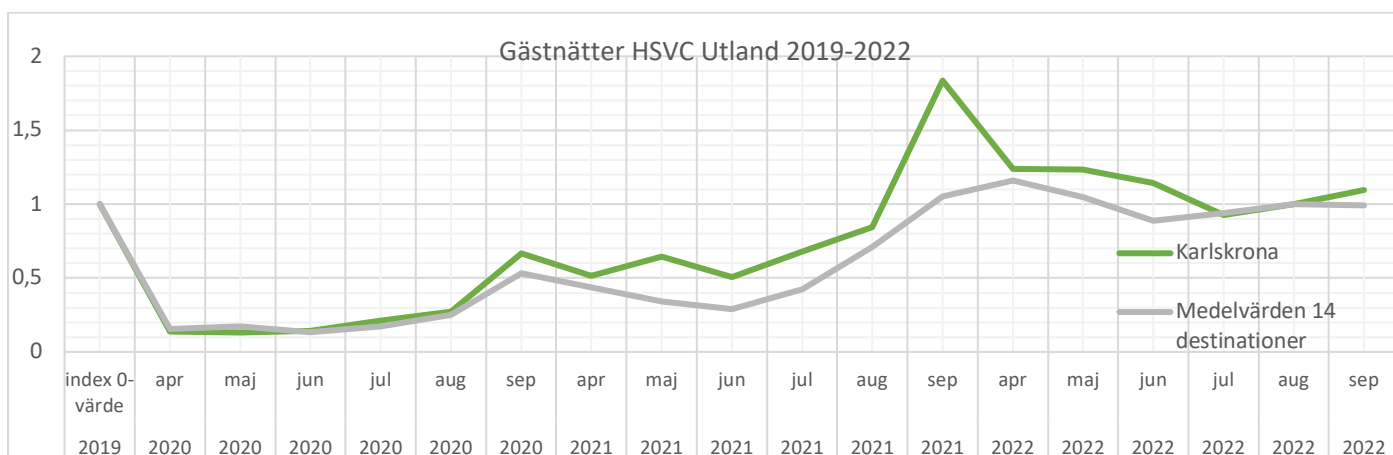
En sammanställning av besökarstatistik av befintliga logidata från SCB (officiell Inkvarteringsstatistik) år 2020 till 2022. Alla värden jämförs med data från år 2019. 2019-årsvärden fungerar som nollvärden (jämförelsevärden månad för månad), dvs. att de sätts som värde 1. Vidare jämförs Karlskrona värden med medelvärden från 13 jämförbara destinationer. De destinationer som hade tänkt vara med eller varit med i undersökningen. De är med Karlskrona; Borås, Halmstad, Gävle, Jönköping, Kalmar, Karlstad, Kristianstad, Norrköping, Nyköping, Oskarshamn, Skellefteå, Umeå, Växjö.

Skillnaderna mellan åren blir då mindre än 1 om det är färre besökare än år 2019 och mer än 1 om utfallet var större. Till exempel ett värde på 0,30 betyder 70% sämre än år 2019 (30% av 2019-årsvärde) och 1,30 betyder 30% bättre än år 2019. Resultaten presenteras i linjediagram där varje brytpunkt är ett värde (där kurvan står för månad och år).

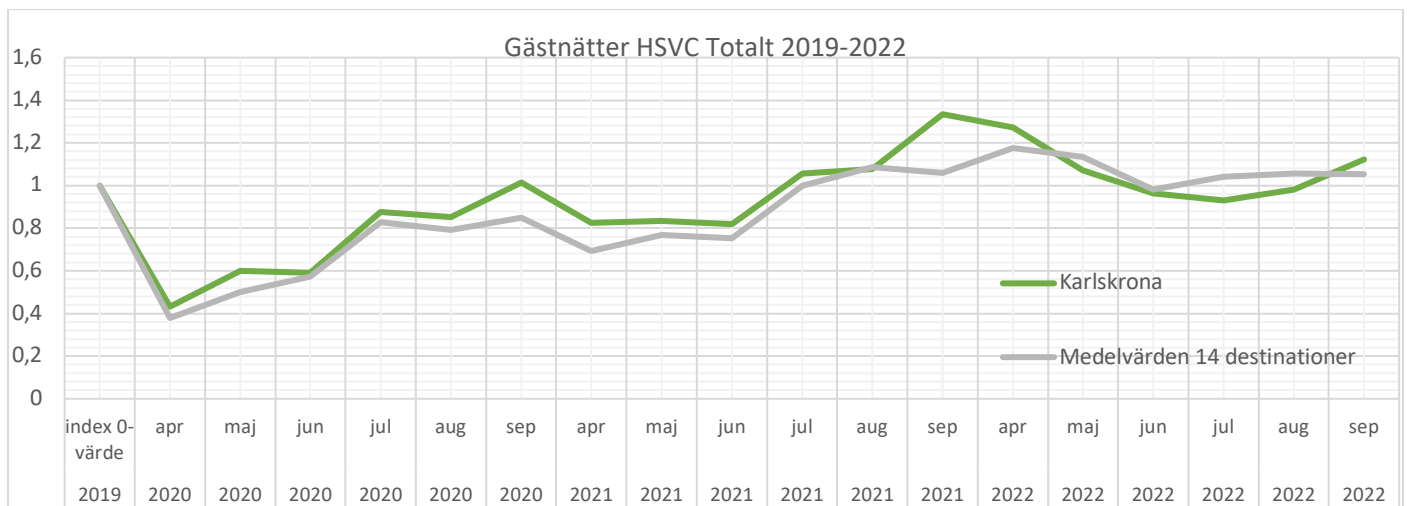
Sammanställning antal gästnätter för Karlskrona är uppdelat på hela logiutbudet: HSVC (hotell, stugby, vandrarhem och camping) och bara med hotellutbudet: H. Jag separerade ut hotellutbudet då det i undersökning 1 visat sig väsentligt. Vidare är resultaten uppdelade på svenska gäster, utländska gäster och sedan totalt både svenska och utländska gäster.

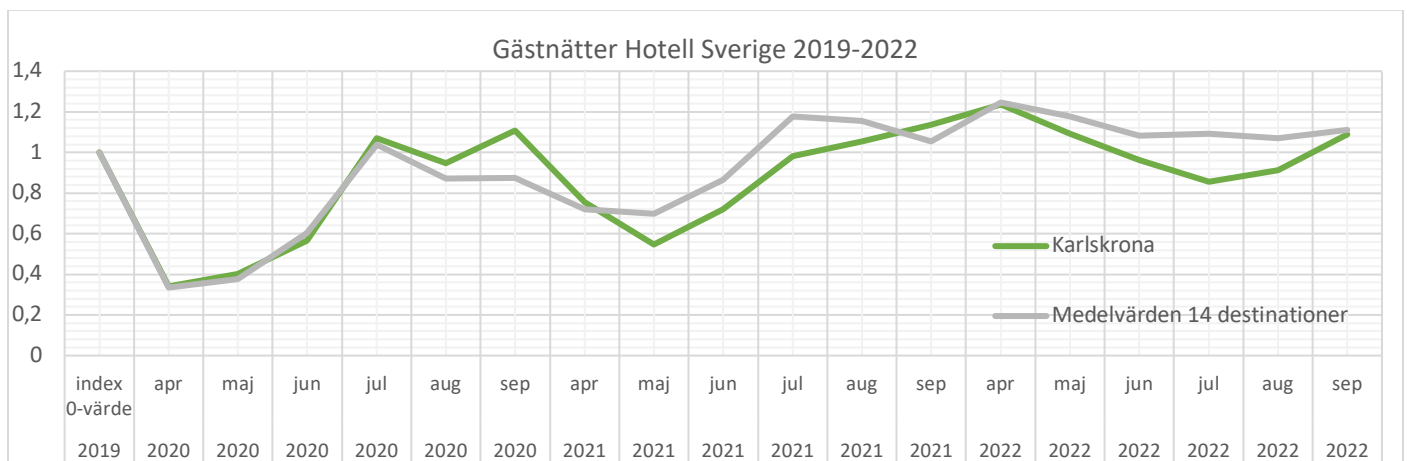
I juli år 2020 var Karlskrona i kapp med 2019-årsvärden och sedan knappt bättre än övriga destinationer. Något förvånande att beläggningen i medelvärde var lite högre i juli år 2020, mitt under pandemins reserestriktioner, än år 2019. Det är vissa destinationer (fyra med värden 1,15-1,30) som gick bättre år 2020 än 2019.

Det är utlandsgästerna som uteblev sommaren 2020 på övriga destinationer. I september år 2021 kom de till Karlskrona (udda utslag: vad hände då?) men annars som övriga.

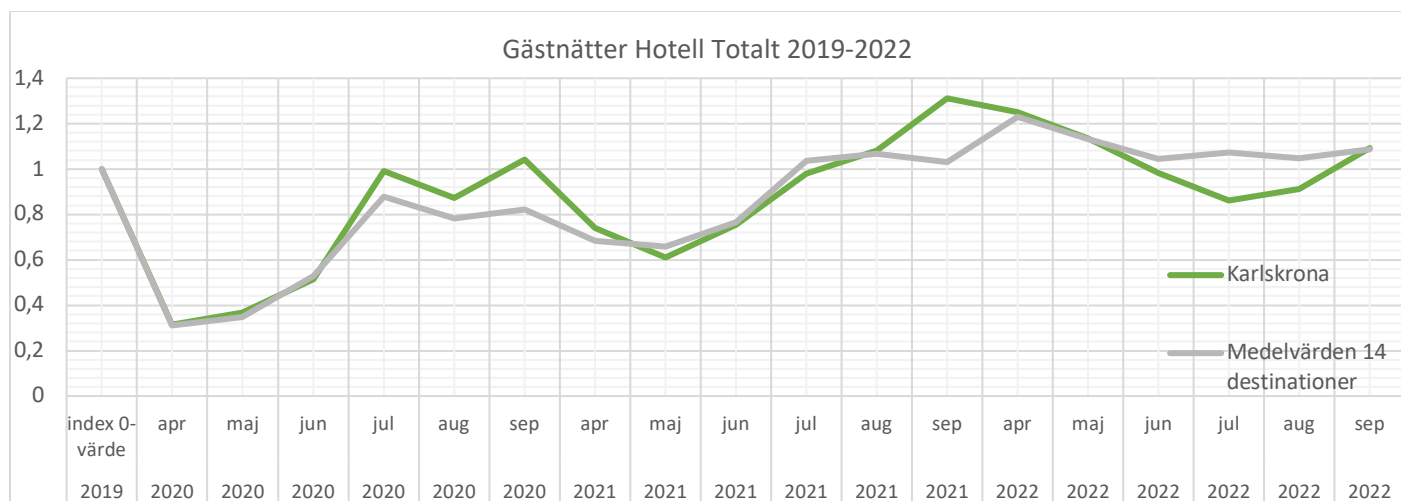
Sammantaget ger det att det är utlandsbesökarna som förlorades mest under pandemin. Först efter år 2021, juli är besökarantalet det samma eller fler än år 2022. Hotellgästerna är bevisligen enligt undersökning 1 en viktig besöksgrupp. Samma grafer som ovan men bara över hotellgäster ser ut som följer.

Vissa destinationer drar upp hotellgäster till jämförbart med år 2019 i juli redan år 2020. Resten har värde kring 1. Sommaren 2021 är bättre än sommaren 2019. Svenskar stannade i landet. Generellt samma för Karlskrona.

De utländska hotellgästerna återkom sommaren 2022 och blev lik år 2019. Men bättre för Karlskrona. Men september 2021?!? Vad hände då?

Totalt hotellgäster är år 2020 ett förlorat år liksom och inte mycket bättre för Karlskrona. Karlskrona tappar också i besöksvolymerna nästan som de andra destinationerna sommaren 2020. Sommaren 2021 i juli verkar Karlskrona vara tillbaka på normala volymer (jämfört med år 2019).

Slutsatser

- *Evenemang genererar inte resande till platsen*

Vid uppsummeringen av de tre årens undersökningar blev dess resultat inte riktigt väntat. Syftet med undersökningarna var att värdera en sommar med pandemi-reserestriktioner och utan evenemang. Resultatet skulle bli ett sorts nollvärde att jämföra normala somrar med. Ambitionen var att undersöka hur en destination eller snarare dess besökare beter sig när evenemang inte är en reseanledning.

Vad jag kan utläsa av resultaten har destinationerna inte annorlunda besökare under reserestriktionerna som efteråt. Det är ett bra resultat på så sätt att evenemang inte kan tillskrivas det attraktionsvärde många av oss vill göra. Evenemang är inte en så stor reseanledning som görs gällande. Men det gäller bara sommarsäsongen! Då anordnas färre reseanledningsevenemang och därmed fick reserestriktionerna mindre effekt. Evenemang är ofta reseanledningar (läs större publika evenemang) när sommaren inte lockar i sig. Det är tillfredsställande i det avseende att destinationerna har tillräcklig attraktionskraft i sig.

- *Evenemangen kryddar upp destinationen*

De arrangerade evenemangen ger uppmärksamhet och gör destinationen mer lockande, över tid. Över åren blir destinationerna intressanta besöksmål genom de upplevda evenemangen. Slutsatsen är att evenemang inte ger direkta effekter på besöksnäringarna utan snarare långsiktiga effekter. De långsiktiga effekterna är förstärkt varumärke och större kännedom om de enskilda destinationerna. Bland de långsiktiga effekterna är också en ökad trivsel och gemenskap bland invånarna i kommunen.

- *Reserestriktioner inte har påverkat resandet nämnvärt*

Andra slutsatser kan man också dra. Den sammanlagda studien visar att ett pandemi-år med reserestriktioner inte har påverkat resandet nämnvärt. Det kan delvis bero på att de undersökta destinationerna är mellanstora städer med ett stabilt besöksstryck i sig. Men något har hänt i resebeteendet. Färre är dagsbesökare efter pandemin vilket är förväntat då smittexponering sjunker från år 2020 till 2022.

Men de åtta kvarvarande destinationerna kan delas in i två grupper, de med stamgäster (fler återkommande gäster): Borås, Halmstad, Karlstad, Umeå och Växjö. Den andra gruppen, Kalmar, Karlskrona och Oskarshamn har en något högre frekvens av förstagångsbesökare.

- *Besökarvolymen är lägre för utländska fram till sommaren 2021 som delvis kompenseras av svenskar semestrande i Sverige*

Strikt drabbades inte de destinationer som ingår i undersökningen nämnvärt mycket. 'Svemester' för svenskar kompenserade i viss mån år 2020-s bortfall av utländska besökare och besökarvolymerna ökade sommaren 2021. Det blev en normal sommaren 2022, d v s. jämförbara med sommaren 2019.

- *Syftet med resan har inte ändrats trots pandemin*

Reseanledningarna hade inte ändrats påfallande av reserestriktionerna. Med ett undantag. År 2020 var besök av någon av stadens attraktioner en stark reseanledning i fyra av destinationerna: Borås, Kalmar, Karlskrona och Karlstad. Lika starkt var det pandemiåret som att hälsa på vänner och bekanta är i normala år.

- *Reserestriktionerna påverkar resandet fortfarande*

Fortfarande påverkar de tidigare reserestriktionerna valet av destination. För 12% av besökarna i hela undersökningen år 2022 har de tidigare reserestriktionerna påverkat valet av resa. Men det är tre destinationer som skapar det något förvånande resultatet. I Borås svarar 20% att reserestriktionerna fortfarande påverkar resevalet, 22% i Växjö och 28% i Kalmar. Halmstad, Karlstad och Oskarshamn har motsatt låga värden på frågan med endast fåtal procent.

- *Berättelser om besöket*

Word-of-Mouth är undersökt bland både besökare och lokalbefolkningen. Som nämnt ovan är stadens sevärdheter men också stränder/naturen det som omtalas mest. Men stadens sevärdheter var viktigare i Borås och Kalmar liksom att stränderna/naturen viktigast i Halmstad och Oskarshamn. I övriga destinationer var båda aspekterna viktiga att berätta om. Lokalbefolkningen berättar mest om naturen/sjö/strand och sin fina stad när de berättar var de bor. Mindre om de olika evenemangen eller det sociala livet trots de markeras som viktiga.

- *Frånvaro av evenemang ett år skapar varken minskar eller ökar intresset*

Det går inte att utläsa någon skillnad över åren hos lokalbefolkningen i intresset för evenemang. Därmed kan man anta att pandemirestriktionerna inte har påverkat uppfattningarna av evenemang, varken lokalt eller hos besökarna. Frånvaron eller återkomsten av evenemang verkar inte påverka nöjdheten med sin stad.

- *Bra att andra är volontärer*

Att hälften av alla ur lokalbefolkningen nöjer sig med att det finns andra som stöttar evenemangen i staden är väl inte förvånande. Det förvånande är den andra hälften, att ca. 35% engagerar sig eller vill engagera sig i evenemang som volontär. Här finns en resurs att ta vara på. Volontärer och också deras engagemang behövs alltid.

Dessa utgör ett underlag till ambassadörer för destinationen. Det är dessa engagerade personer som våra besökare möter när de deltar vid alla olika evenemang; de är i mångt och mycket evenemangens viktigaste kontaktyta. Undersökningen visar att påfallande få var kritiska till sin hembygd. Under 20% har ingen åsikt eller är kritiska. Resten menar att de känner stolthet inför sin stad.

- *Populära evenemang*

De evenemang som efterfrågas av lokalbefolkningen går att sammanfatta i ett plus tre. Evenemang med musik var det som uppskattades mest och därmed efterfrågas de mest. Därefter evenemang kopplade till mat, sport/idrott och teater/scenkonst. Det betyder att musikevenemang är givna succéer. Nästan lika säkert är att mat, sport/idrott och teater/scenkonst är uppskattade evenemang. Men alla evenemang har sina målgrupper och sina existensberättigande. Tusen blommor ska blomma.

- *Pandemin drabbade besöksnäringen*

Inkvarteringsstatistiken från SCB verkar visa att besöksnäringarna har återhämtat sig. Givet är många av branscherna känsliga för så starka förändringar som skedde år 2020. Jag vet hur vi alla inom turismen talade med oro över hur besöksnäringarna skulle se ut efteråt.

Nu blev den här undersökningen inte så bred att det omfattar även besöksnäringarna. Men jag tror ni lokalt vet hur det står till. Konkurserna kom sent men inte som en svallvåg. Vissa branscher drabbades hårdare än andra. Men på totalen, vi klarade pandemin och dess reserestriktioner. Frågan är hur vi nu, år 2023 och framåt, klarar energikrisens höga inflation och den påföljande energifattigdom som sprider sig i landet. Frågan är hur länge vi har krig i Europa. Kommer våra gäster tveka att resa?